Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng nhà kho Quán Ven Đường

NĂM THỨ NHỨT SỐ 164 — GIÁ MỖI SỐ 0 $ 05 — NGÀY THỨ BA 6 AOUT 1929

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm: DIỆP-VĂN-KỲ

Tòa báo: Góc đường Filippini và Espagne — GIÂY THÉP NÓI: 324

Chủ-bút: NGUYỄN-VĂN-BÁ

« Giàu sang không thể làm cho đắm, nghèo khó không thể làm cho đổi, oai võ cũng không thể đè ép »

DEPOT LEGAL INDOCHINE — N° 11163

VẦNG, MẤY ANH EM CỨ VIỆC

Sáng hôm qua, chúng tôi có tiếp được một bức thơ đánh máy, khuôn dấu ngoài bì đề « Saigon Central » như vầy:

«*Diệp-văn-Kỳ và Ng văn Bá*»

"*Chúng bây chẳng kiếp thì chầy thì chúng ta phải dùng thủ đoạn đê hèn mà tận sát chúng bây; vậy thì từ đây chúng bây ráng mà công kích chúng ta cho đến cùng. Rồi sẽ thấy rõ thế nào cho biết.*

"*Thay mặt cho bọn tà hổ và hốt cái.*

«*Lé dit Xìn*

dit aussi ....»

Ba chữ sau vì tục nên sợ khiếm nhả mà chẳng chép vào đây.

Bức thơ đó cũng đủ chứng rõ cái kết quả về sự Thần-chung công kích cờ bạc mấy tuần rày.

Giận phải. Mấy anh đó giận phải. Vì chỉ có một mình chúng tôi nói động đến vấn đề nầy mà thôi.

Ai là người thay mặt cho «bọn tà hổ và hốt cái»?

Có phải là P. D. chăng?

Chắc không, ông nầy từ bấy lâu nay cũng đã dư biết cái lòng trong sạch của chúng tôi ra thế nào.

Chắc ông ta cũng còn nhớ lúc nọ đương còn sòng me Phanthiet, thì một sớm mai chừng lối 9 giờ, tôi đương ngồi làm việc ở đường Mac-Mahon, số 96, có một người, mình hơi gầy ốm, đem lại cho tôi một cái bao thơ mà nói rằng:

«Thưa ông, cậu Sáu tôi biểu tôi cầm số tiền lại cho ông, xin ông đừng nói chi đến chuyện sòng me Phanthiet. Rồi đây cứ mỗi bữa thứ hai, thì tôi sẽ đem lại một số tiền như bữa hôm nay.

Tôi cười mà đáp:

Anh về anh thưa với cậu Sáu rằng qua đây hết sức cám ơn. Nhưng cậu Sáu khỏi cho tiền, vì qua đã nhứt định chẳng bao giờ nói đến chuyện cờ bạc.

Anh đem thơ nói:

Thưa ông, nếu như ông không cần, thì ông hảy lấy mà cho ai làm phước cũng tốt. Cậu Sáu tôi muốn ông dùng lấy thảo.

— Không, không, tôi nói thật tình. Anh cứ về thưa lại với cậu Sáu như vậy.

Tôi mà chép câu chuyện nầy ra đây là thật chẳng có ý chi dám khoe mình trong sạch. Vì tôi tưởng các bạn đồng-nghiệp khác cũng đã có làm như tôi vậy. Họ cũng biết rõ như tôi rằng cái quyền ngôn luận, dầu eo hẹp thế nào, cũng chẳng có số tiền nào mua lẽ nổi.

Từ trước mà chúng tôi chẳng hề nói đến chuyện cờ bạc là bởi nhiều lẽ mà nhứt là lẽ sau nầy:

Khi tôi mới bắt đầu lãnh trách nhậm tờ Đông-pháp thời-báo, thì đã có người giúp việc bày ra một mục đề là: «Bươi ổ cờ bạc». Tôi muốn cản ngay lúc ban sơ, nhưng người đó cam đoan với tôi rằng biết đủ hết và sẽ làm luôn luôn.

Ấy vậy mà chỉ nói đâu đặng mấy kỳ, rồi lại nín khe. Tôi kêu đến hỏi, thì trả lời rằng bị người ta hăm đe dữ lắm, nên chẳng dám «bươi» nữa.

Tôi làm thinh mà nhận cho là bởi sợ, thế e tốt hơn là vì chuyện khác.

Song từ đó tôi ... Bá nói với nhau rằng mình mắc nhiều công việc và không theo chuyện cờ bạc, nên nhứt định chẳng bao giờ động đến nữa. Vì nếu động đến rồi nửa chừng lại bỏ, thì thành ra muốn làm cái thói «chantage».

Huống chi nghĩ lại, đã có nhiều người ham mê cờ bạc thông anh nầy ai ta cũng có lẽ ! hẳn lo giùm, hơi đâu mà nói. Cái nghề sanh nhai của họ mình cũng chẳng muốn động đến mà làm chi.

Nhưng, than ôi! một ngày càng một lộng, những kẻ che chở cho thổ chứa, muốn cho mấy sòng cờ bạc đặng yên, lại bày ra chẳng biết bao nhiêu mưu thần chước quỉ mà hãm hại người lương thiện vào chốn lao tù.

Nội một cái cờ bạc không kia mà cũng đã hại cho dân Annam nhiều, huống chi lại kèm thêm chuyện khác đặng làm thành một cái màng mà che con mắt chánh-phủ cùng tòa-án, thì phận nhà ngôn luận nín làm sao cho đặng.

Ở Nam-kỳ còn chưa đủ, ra cho đến Trung-kỳ, cái án Hồ-tá-Bang cũng do sòng me Phanthiết.

Tôi mà nói ra đây từ mấy ngày rày, là tôi chỉ xin hỏi tội ai là người có trách nhậm ngăn cấm cờ bạc lại bịt mắt che tai mà để cho cờ bạc lộng hành như thế ấy?

Chớ còn như mấy chú chàng tà hổ hốt cái, thì tôi đây có muốn biết đến mà làm chi. Mấy anh bất quá cũng là một ít tay sai hèn nhỏ của người chủ chốt cái chuyện lớn lao một cách quái gở nầy. Tôi thật thương hại cho mấy anh, là mấy anh kiếm được một đồng nuôi vợ, nuôi con thì kẻ ngồi yên ở bureau, người hầu, kẻ chực, đã bỏ túi biết mấy mươi ngàn.

Tôi nói là nói ngay mặt những người đã vỗ ngực tự xưng với mấy bực thượng liêu xứ nầy rằng mình là tay bảo vệ cho thanh thế chánh-phủ Pháp ở xứ nầy rồi lại dám nắt quyền lực che chở mấy sòng me bài cào mà chia xâu. Vì muốn chia xâu mà làm cho đến hãm hại người lương thiện. Tôi nói là nói ông... Mà thôi, ông nào ai lại không biết. Chớ chi như ai là người lãnh mỗi tuần năm bảy đồng thì tôi vẫn thương hại, nào có muốn nói đến mà làm chi. Tôi dư biết có nhiều người không muốn lãnh số tiền ấy cũng không được. Không lãnh, thì chịu đời sao cho thấu với kẻ bầy trên.

Ừ, tôi nói đây là thương tâm cho vận hội nước nhà, thương tâm cho nòi giống mà nói. Nếu như mấy anh em không biểu mà lại muốn dùng cái «thủ đoạn hèn mạt» như anh em đã nói thì cứ việc! Và phải biết rằng phận sự của chúng tôi, chúng tôi sẽ làm cho đến cùng đến tột.

Còn lắm chuyện khó dễ hơn nữa kia, mà chúng tôi vẫn cũng chẳng nao lòng, lựa là lời hăm của « người thay mặt cho bọn tà hổ và hốt cái ».

Tiện đây tôi xin xây lại mà thưa cùng quan biện lý Lafrique rằng cái thái độ của ngài đối với vụ sở bạc mật là quang minh chánh đại, ai cũng khâm phục. Nhưng chúng tôi đã dò cần đâm mà công kích kẻ gian tham, thì chắc sao ngài cũng sẽ do công lý mà làm cho thật ra lẽ.

Diệp-văn-Kỳ

GIÁ BÁO
Thần-Chung
Một năm .... 12$00
Nửa năm 7 00
Ba tháng 4 00
Mandats xin nhờ đề cho
M. Nguyễn-văn-Bá
Quản-lý báo Thần-Chung

Một cái tùng thơ mới

Quảng nghĩa tùng - thơ

Có người hỏi tôi rằng: « Đây là một cái tùng thơ mới ra đời nữa, anh nghĩ sao? »

— Tôi nghĩ sao? Trước kia tôi đã có nhiều lần nói đối các ngài « văn-sĩ » mượn tiếng văn chương đi khua môi múa mỏ lường gạt người ta mà thâu tiền bỏ túi. Làm cho anh em ở lục-tỉnh, một lần trợt vỏ dưa, thấy vỏ dừa thì sợ, ai mà có thật tình, có tâm-huyết đến nói chuyện, thì coi người nầy có nửa con người, như coi bọn giả dối bất lương trên kia. Thành ra mỗi lần nghe một cái tùng-thơ, hay là một cái thơ-xã nào ra đời, thì có người hoài nghi hỏi gay gắt rằng « Anh nghĩ sao? »

Tư tưởng tôi đối với các tùng thơ, thơ xã khác, các bạn ai biết tôi, chắc biết nhiều rồi, có lẽ tôi nhơn có dịp mà nói lại nữa. Nhưng kỳ nầy, tôi nghe Quảng-nghĩa Tùng-thơ ra đời, tôi có một mối cảm tình đặc biệt.

Vì tôi biết rằng *Quảng-nghĩa Tùng-thơ* có người đứng chủ-trương đứng đắn, đã từng lăn lóc vào làng văn, đã từng ăn cay nuốt đắng với sự nghiệp văn chương trong xứ thuộc địa nầy. Tôi biết rằng ông Hồng Tiêu tác giả quyển *Màu chăng ruột mềm*, *Lá thơ rơi* hà là giựt mình, chớ chẳng chút phụ lòng tín nhiệm của anh em. Tôi biết rằng anh em phụ giúp với ông Hồng Tiêu thường coi nghĩa vụ lớn hơn cái lợi. Bán óc để đền nợ nước, nhả tơ, mong trả ân dân, người đứng chủ trương và người phụ giúp có một cái chi như thế.

Quảng nghĩa tùng thơ ra đời quyết không phải viết hay là dịch những sách vở tiểu thuyết mê dâm, vô lý để khêu cái lòng dục vọng quấy của con người, mà lại viết hay là dịch những sách vở nào mỗ. kẻ có người đọc đọc - xong rồi, có thể để sách xuống mà nói lầm thầm một mình, rồi chạy lại nói với anh em rằng, « Đây là sách thức tỉnh ta! Đây là sách ta nên đọc ».

Phải, *Quảng-nghĩa tùng-thơ* không phải như các tùng thơ khác. Không xin xỏ ai, không cầu lụy ai. Ai thương ai ghét, mình tôi biết mình: « Làm phải sự tôi cũng, tôi dầu hay dở ».

Vân-Trình

Nghề hát ở nước Đức

Kinh-đô Bá linh nước Đức có cả thảy 35 rạp hát, cả và năm ngoái diễn trong 10.000 buổi. Trong số đó chỉ diễn có 1 phần 3 của các vở tuồng người Đức, còn 2 phần về các vở tuồng, của nước ngoài đã dịch ra. Trong số vở tuồng ngoại quốc thì nước Pháp đứng đầu với 30./. buổi hát. Tác giả mà vở tuồng hay được diễn nhứt là Bernard Shaw (người Pháp) có được diễn trong 261 lần, rồi đến tuồng La Prisonnière của Bourdet tiên sanh được diễn 153 lần. Rồi đến người Hongrois Franz Molnar có 150 buổi và thứ tư mới đến Giard Hauptmann là tác giả Đức hay được diễn nhứt, mà chỉ được có 149 buổi diễn.

Còn các vở tuồng xưa của 2 đại tác giả kịch trường là Molière và Goethe thì mỗi tiên sanh được diễn trong 22 buổi.

Các vở tuồng của người Scandinaves và người Nga thì càng ngày càng thối bộ.

Còn ở các rạp hát opéra thì Wagner tiên sinh hồi nào cũng đứng đầu với 92 buổi diễn, rồi mới đến Verdi và Puccini tiên sinh, một người 87 buổi và một người 74 buổi.

Cuộc tranh vô địch Malaisie

Chim Giao toàn thắng ở Singapour

Chiều thứ bảy, bổn báo có được giây thép của ông Triệu-văn Yên đánh về cho hay Chim Giao được toàn thắng, nhưng mấy đã chạy, không thể gì cho chư độc giả hay sớm được, thật rất tiếc. Kỳ tranh vô địch nầy khởi sự bữa 2 Août, chớ không phải như 3 Août đã nói hôm trước. Vì vậy mà chương trình có thay đổi chút đỉnh.

Giao, hôm trước nói sẽ gặp Chinn'aih, không ngờ đổi lại phải gặp Heridan. Giao thắng 6/3 à 6/0.

Chim, Giao, Yên

Cũng ngày ấy, Chim so tài với *Chong Fah Sung*, người Trung Hoa cũng có danh tiếng. Chim đánh rất hay, không làm một lỗi nhỏ, ăn 6/1 và 6/2. Bữa đánh ấy có quan Toàn Quyền ở Mã-lai'e là Sir Hugh *Clifford* dự kiến. Sau khi Chim thắng rồi, thì được quan Toàn-quyền, và các quan viên có mặt tại đó khen ngợi lắm.

Ngày 3 Août thì đánh nửa: một trận đôi, một trận độc chiếc. Trận đôi Chim Giao ăn cặp *Prinlon-Heyel* 6-1 và 6-3. Công của Chim rất nhiều.

Trận chiếc thì Chim gặp *Godmann*, là người Anh, Chim ăn 6-0 6/1. Bao nhiêu đó, đủ biết lúc nầy Chim đánh tấn phát là dường nào. Qua ngày 4 Août thì Giao gặp *Souza*. Giao ăn 6/2 và 6/4.

Rồi qua đánh một trận đôi nữa, Chuyến nầy Chim Giao gặp hai người Trung-Hoa là *Say Kee-Kong*. Cũng ăn nữa: 6/2 và 6/3. Vậy thì Chim—Giao nhờ toàn thắng mà đi độ áp chót đánh đôi (demi finale de double). Chiều thứ hai 5 Août, Chim Giao phải đánh độ chiếc xây vần với Hoo Hye và Bong soo, đặng độ quarte di nale.

Hy vọng mình có nhiều, không ngờ 7 giờ chiều thứ hai, chúng tôi được giây thép ông Triệu-văn-Yên đánh như vầy:

Kualampur 3-5-12 50 P M V.C.S.

Độc chiếc Chim Giao thua S op. Đánh đôi Chim Giao thắng vô địch Singapour đi độ chót.

Một chiếc tàu xà lúp

của sở thương chánh chìm mất

Vì trận bão bữa ngày 30 Juillet vừa rồi, mà chiếc xà lúp *Espadon* của sở thương chánh chìm mất. Chiếc nầy cách một tuần nay từ Tourane mà đi đến Haiphong. Tới Biên-sơn ở gành bãi Nam-định và thanh-hóa thì bị gặp bão lớn. Chánh-phủ có sai hai chiếc tàu O tant Lapérouse và một chiếc tàu phi thoàn đi kiếm. Chiếc Lapérouse ngày 5 Août thấy mình vụng của một chiếc tàu trôi nổi gần cù lao Norway, rồi lại là của chiếc xà-lúp Espadon. Thế thì chiếc nầy chìm mất rồi. Quan cai tàu là ông Coulet, và 30 người Annam phụ giúp đều bị thiệt mạng.

CÂU CHUYỆN HẰNG NGÀY

Thuế đám dổ

Dân quận Hóc-môn mới vài ba tháng nay có được thêm một thứ thuế mới nữa, mà dân quê họ chẳng biết kêu tên là thuế gì, họ kêu tạm là « thuế đám dổ. »

Sao lại chỉ nói quận Hóc-môn mà không nói đến các nơi khác? Vì câu chuyện nầy do người Hóc-môn nói ra, người ta chỉ biết việc trong quận mình mà thôi, còn không biết các nơi khác có vậy không.

Trước đây chừng vài ba tháng, thấy các làng đều có truyền cho dân-sự rằng từ nay hễ nhà nào có đám dổ mà muốn mời đến mười người trở lên nhậu rượu, thì phải nạp cho làng bốn cắc bạc. Bạc ấy làng sẽ nhận và có giao cho người nạp thuế một cái giấy biên-lai có rằng của của quan phát ra. Người ta nói rằng số bạc thuế ấy làng giữ lấy, rồi cuối năm đem nạp vào kho nhà nước.

Thuế đám dổ, ấy chỉ là cái tên họ kêu tạm, không đủ cho bao-quát ngạch thuế ấy. Kỳ thiệt chẳng những đám dổ, mà đám ma hay là đám cưới chi cũng vậy. Hễ có nhóm lại ăn, từ mười miệng trở lên, ấy là phải có xin phép và chịu số thuế nầy.

Riêng về đám ma lại có chia ra hai hạng. Đám nào chỉ đánh trống nhạc mà thôi, thì nạp 4 cắc; còn đám nào dùng đến trống đại cổ thì phải chịu gấp hai, 8 cắc.

Người ta xầm-xì với nhau, không hiểu căn cứ vào đâu mà lập ra ngạch thuế nầy, heo của mình làm thịt ra mà ăn, gà của mình mời nhau ngồi, trống của mình mình đánh, tại sao lại phải nạp 4 cắc cho làng?

Phân bì với thành phố chăng? Không có lẽ. Ở thành-phố đông đảo, một nhà có đám tiệc gì mất đến cả sự im lặng của nhà khác, lấy lẽ ấy mà bắt nạp tiền, còn được. Chớ nhà quê, nhà nào riêng phần nhà nấy, việc gì lại phải chịu mất bốn cắc rồi mình mới được ăn thịt uống rượu của mình?

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Tân-Việt

Kỹ nghệ hỏa xa

Xe hơi càng ngày càng thịnh hành và mỗi lần đấu xảo thì người ta thấy cách sắp đặt và tinh xảo càng ngày càng hay. Người ta nói rằng e có lẽ hỏa xa phải lần lần nhượng bộ cho xe hơi. Nhưng nói thì nói vậy chớ kỹ nghệ xe hỏa cũng còn đồ sộ lắm và vốn liếng để trưng các đường hỏa xa thiệt rất lớn lao kể các máy móc và đồ đạt về kỹ nghệ xe hỏa cả toàn cầu thì giá tất cả phỏng đến 230 tỉ đồng phật lăng vàng (francs-or) mà phân nửa tại về Âu-châu.

Như ở nước Anh là nước kỹ nghệ xe hỏa lớn nhứt ở Âu-châu, người ta tính rằng mỗi năm phải tốn đến 16 triệu tonnes than, 210.000 tonnes đường rầy bằng sắt, 600.000 mètres cubes gỗ, 4 triệu lẻ gối ngang, 21.000 triệu tấm gạch, 9.000 tonnes sắt và màu sơn, 62.000 tonnes dầu, 4 triệu thước vải để may áo quần cho những người làm việc công ty hỏa xa; còn chở được mỗi năm là 1.700.000 người hành khách.

SAIGON — THƯỢNG HẢI — HOÀNH-TÂN

(Nhựt-ký của người bồi tàu) (*Cấm trích lục*)

(*Tiếp theo*)

Họ giải phóng họ về đường bổ giáo, lễ đường phong-tục càng ngày càng rõ ràng. Họ bước ra khỏi cái lưới gia đình mà kề vai chung lo việc nước. Dầu gái dầu trai việc nhỏ việc chung không lấy cớ gì mà phân biệt cao thấp sang hèn được. Họ học hành hăng-hái, có đoàn-thể lẫn nhau dám ăn, dám nói, dám làm, mấy câu sáo cũ tam tùng tứ đức của họ, ngày nay họ coi là tẹp nghĩa lắm. «Họ cuồn cuộn nối theo phong trào duy tân, cái dở không phải không có, nhưng cái hay, đó là phần nhiều.

« Rồi chị nghĩ đến chị, nghĩ đến em, chị nghĩ đến chị em trong nước, mà chị mắc cỡ thẹn! Bây giờ mới biết cái học của mình nhỏ nhỏ, là cái học có ích chăng, chỉ có ích cho một mình mà thôi, cái học ấy biết bao giờ đem ra mà dùng giúp cho nước, và cho xã hội được.

Chị vẫn biết các bực nam-tử ở xứ mình gặp thời thế như vầy, phần nhiều còn phải ôm gối co tay mà than thở phận thay, huống hồ gì chị em bạn gái mình. Nhưng đường đi không phải một bữa mà tới, thì gái hòa trai phải cùng đi với nhau cho vui đường, có lẽ nào mà không đến chỗ mình nhắm được. Chị guét những thứ nào hô là bình đẳng nào hô là bình quyền mà không làm được cái mốc xì chi hết. Nói ít làm nhiều hay hơn. Phụ nữ ở đây, nói cũng lắm, mà làm cũng hay, thành ra chị ở vào một cái hoàn cảnh hoạt động luôn luôn, mà lại bơ ngơ báo ngáo! Chị cảm-tức cho chị lắm! Chị cảm-tức cho chị-em mình lắm! Chị nghĩ đến cuộc tương lai của chị em mình chừng nào, chị càng lo sợ chừng nấy. Ở đây, họ giải phóng cho họ, bằng *văn-học bằng chức-nghiệp*.

cũng còn quen cái thói làm cô, làm bìu, làm bà chẳng muốn làm chi cho động đến móng tay mình, sau, rồi dòm thấy chồng chị, mỗi ngày đi đi về về rất là cực-nhọc, và thấy chị em đàn bà Tàu ở gần bên mỗi người đều có một công việc riêng, mà thương lấy chồng trẹn lấy chị! Mỗi khi chồng chị dẫn chị đi ăn cơm hay là đi coi hát bóng, lần theo mấy bờ sông thấy đàn bà chèo ghe, đàn bà gánh than mạnh như đàn ông, cái sự trông thấy ấy khiến cho chị hỏi thăm lấy chị rằng: « Nay mình ăn sung mặc sướng chơi bời như vầy, ngày mai thì ra sao? » Ngày mai? Chị không biết được, mà em cũng như chị, không tài nào biết được, chỉ có Trời trên kia thấu mà thôi! Rồi lần lần cái tư-tưởng mình cần có một cái nghề, hoặc để sống lấy một mình, hoặc để trợ giúp chồng con, nó thâm nhập trong trí chị, nên một ngày kia, chị vùng nói với chồng chị rằng: « Mấy hôm rày, em đã xin chỗ làm. Mai nầy em vào giúp việc một hãng thiên lớn, em cho mình hay. » Chồng chị lấy làm lạ, ngó chị sửng rồi cười mơn trớn vuốt ve chị mà rằng: « Tôi không dè mình ngày nay mà được vậy. Chồng có nghề, vợ có nghề! Lo gì tác biển Đông không cạn! » Từ ấy tới bây giờ, chị mới biết sống có làm mới có thú vị, chớ mà trông cậy vào người ta thật tủi nhục quá chừng!

Em ơi! tình cảnh nước non mình bây giờ buộc chị em mình bỏ hẳng những thói hủ xưa, để ra chung lưng đấu cật với anh em mình, mà lo việc cả. Có như vậy thì chị em mình, dầu ở ngàn dặm, song lại như gần nhau trong gan tấc, muốn thấy nhau thì có nhau liền.

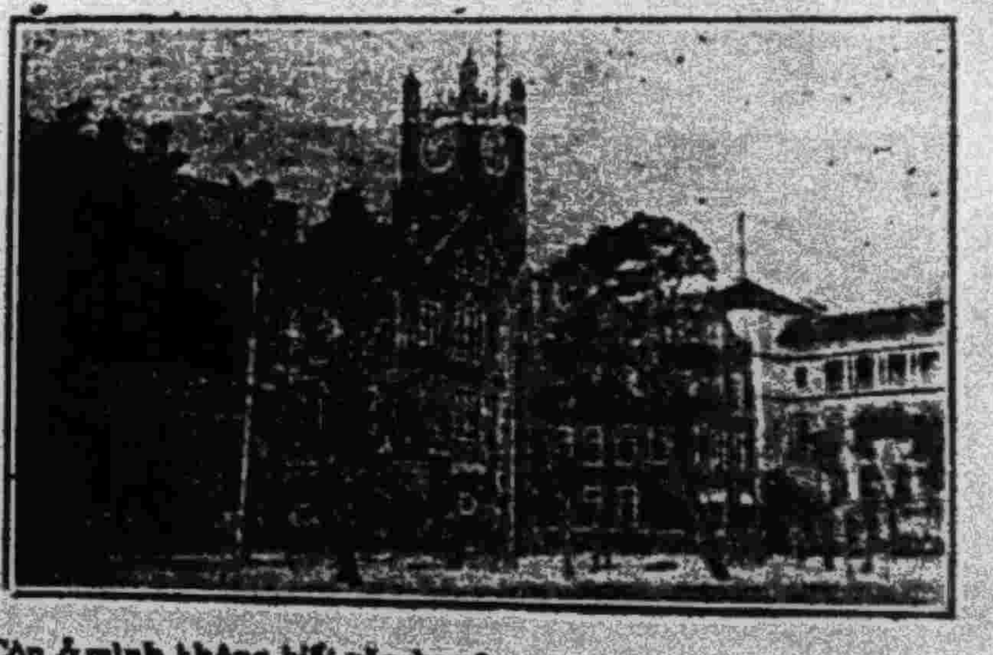

Còn ở mình không biết văn học gì mà giải phóng, lấy chức nghiệp gì mà giải phóng bây giờ? Cái học un, deux đó chăng? Một vài chức nghiệp như làm cô giáo, cô mụ đó chăng?

Học hành bao nhiêu đó, nghề-nghiệp bao nhiêu đó có dễ đâu em! Cần phải học thêm nữa, cần phải chen vai vào các nghề nghiệp khác nữa. Phải chi mỗi năm có vài ba chục người chị em mình sang qua đây được để học thêm, làm võ v.v. thì chắc hẳng khi thành tài rồi trở về thâu lợi lại cho nước nhà không phải là nhỏ. Mà có đi như vậy, chị em mới mở rộng đường tri thức ra, mới biết để ý đến cuộc phụ nữ vận động ở thế giới ngày nay. Mà các « đức ông chồng » của mình không dám khinh khi mình nữa. Mình sanh ra từ nhỏ đến lớn từ một việc sống gởi thác nhờ, như một cánh bèo, như một cây chùm gởi, mà bảo họ kính trọng mình, họ kính trọng mình nỗi gì? Chị mới qua, nằm đầu,

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Cái thơ nầy đã dài lắm rồi — Chị lật đật viết, mượn anh bồi tàu nầy mang về cho em. Mai nầy thì tàu kéo-neo chạy, chị không có thể nói nhiều được nữa. ....

Chị M. N.

. . . .

Thằng bồi tàu nầy được phép chị M. N. cho coi thơ, gặp lúc trời lạnh, xem được thơ nầy cũng hơi ấm ấm trong lòng. Rồi đánh một giấc tới sáng mà không hay, mở mắt thấy tàu đã linh minh giữa biển, nhắm Thần-Hộ mà đi tới....

(Còn nữa)

Văn-học Nga-la-tư với cuộc vận-động cải-tạo xã-hội

(*Tiếp theo*)

III

Văn học Nga la tư, hồi đầu cũng giống như văn học các nước khác, là nô lệ của quốc-gia hoặc tôn giáo, chỉ là thừa-thụ ý chỉ của bọn vua chúa mà ca tụng ngoại quan của thời đại ấy mà thôi. Mãi đến thế kỷ thứ XVIII, văn học Nga-la-tư mới chịu ảnh hưởng của triết học và tư tưởng nước Pháp lan tây. Tư tưởng tự do dân quyền của kết quả cuộc đại cách mạng nước Pháp đã tràn vào nước Nga la tư; từ đó, giai cấp trí thức Nga la tư như đương ngủ say chợt tỉnh, giải thoát cái gông xiềng quốc gia và tôn giáo, mà hô cao nêu lên quyền tự do của cá tính và sự tôn nghiêm của nhân cách. Cùng thời ấy mà biểu hiện ra, là tư-tưởng giải phóng nông nô.

Một nhà tư-tưởng có thể làm đại biểu cho thời kỳ ấy là ông Ra-đít-sơ (Radschtchev). Ông phát-biểu một quyển sách nhan là « Cuộc lữ-hành tự Bi-đắc-bảo đến Mốt-cu » miêu-tả cái cảnh-ngộ trời sầu đất thảm của bọn nông-nô chỉ-trích những thủ đoạn áp-chế bạo-ngược của bọn địa chủ và thủ-đoạn bất công bình của bọn tài phán, mà hô hào phải phá bỏ cái chế độ nông-nô, thật là tiếng hô thứ nhứt của cuộc vận động giải phóng nông-nô (L'émancipation des serfs). Quyển sách này làm cho xã hội phải chú ý đến cái tình hình sinh hoạt của bọn nông-nô cùng quyển «Nhật-ký của người đi săn» Le Journal du chasseur ou Sportsman's Sketches) của ông Tuốc-giơ nơ (Turgenev) cũng một đặc sắc vĩ đại. Cuộc vận động khi ấy, tuy rằng rất nhỏ hẹp, song, về chỗ làm tiên phong cho cuộc vận-động giải phóng sau này thì có cái giá trị vĩ đại vô cùng. Sau đó, đến thế kỷ thứ XIX, không bao lâu bèn có đảng «Tháng 12» (Décembristes) khởi nghĩa; đến quãng năm 3o và quãng năm 4o, bèn có cuộc đại hoạt động trên tư tưởng, lấy trường Đại học Mốt cu làm trung tâm. *Đó tức là* thời đại phái «E-jen Nga-la-tư» (Russian Hégelian); đó tức là cái kết quả của bọn thanh niên và bọn giáo thụ lưu học nước *Đức* về nước trở về sau, trong bọn thanh niên đương thời cổ xúy «triết học lãng-mạn» (Philosophie romantique) của ông Sê-sơ-lanh (Schelling) và ông E-jen (Hégel). Đồng-thời, trong *đám* đại học sinh phát, khởi hai ba cái Văn-học hội có giá trị, có thế lực nghiên cứu những triết học, tư tưởng và văn nghệ của nước Đức và những nước ở tây-Âu, đem những tư tưởng ấy truyền bá vào xã hội Nga la tư. Thời-đại này là kỷ lê-minh của chủ-nghĩa nhân đạo của người Nga-la tư, giai cấp trí thức, đều là những tay chiến sĩ, do những nhà văn học này đã sản sinh ra.

Những nhân vật trung tâm trong những học hội này là, ông Si-tăng-cơ-vít (Stankevitch) và ông Éc-jăng (Herzen). Cho nên bọn sanh đồ tụ tập cả chung quanh hai ông này, nhân thế mà có hai cái học hội *đối* lên hai ông này. Hết thảy những sự tình về quãng năm 40, đều trực tiếp phát khởi bởi hai cái học hội này, — hoặc giả là có quan hệ mật thiết với hai cái học hội này. Thật thế, ông Éc-jăng hồi tưởng cái tình hình của học hội khi ấy có nói: *Thời kỳ ấy*, nước Nga la tư vì 'ai là chất ở trên hai vai bao nhiêu kẻ thanh niên mới thoát thời kỳ thiếu niên.» Hai cái học hội này, đều vì cái lý tưởng cao-thượng và cái hi vọng sốt sắng cổ động nên. Song, hai cái học-hội này đều hình như không có quan hệ gì với nhau, có lúc, thậm chí cùng nhau cừu-thị.

Hai cái học hội này, đại biểu cho hai thứ khuynh hướng. Hội Si-tăng-cơ-vít, đối với vấn đề trừu tượng (Abstrait) lấy triết-học, mỹ học, văn học làm chủ, thì rất có hứng vị, mà đối với vấn đề chánh trị và vấn đề xã-hội thì cực lãnh đạm. Hội Éc-jăng đối với triết học *rất* có hứng vị, mà đối với văn học thì không có hứng vị gì: họ chú ý đặc biệt về vấn đề thời sự về chánh trị và vấn đề chế độ xã-hội. Kỳ trung, ông Éc-jăng và những bạn ông lại nhiệt tâm nghiên cứu về tình hình sanh-hoạt về thời đại *để* chánh hồi tháng 7 của nước Pháp và chủ nghĩa xã hội của Sanh Si-mông (St Simon)

(*còn nữa*)

Một cách xử kiện kỳ khôi

Một anh chàng thổi sáo thường đi thổi dạo trên các con đường thành phố Varsovie (Ba lan); mà mỗi khi anh đi ngang qua một cái tiệm kia là con chó trong tiệm theo chưn anh mà sủa-rầm lên. Một ngày kia anh ta giận quá liền lượm một cục đá, rang hết sức quăng con chó kia; không ngờ quăng hỏng, cục đá lại xáng vào *kiến* cửa anh chủ tiệm. Anh chủ này đi kiện và tòa xử anh chàng thổi sáo phải bồi thường tổn phí. Nhưng anh lại không chịu và chống án lên, rằng cái sáo đó không phải của anh, mà là của một người Do thái ở trong thành cho anh thuê. Khi đến giữa tòa tiểu hình thì quan tòa này lại xử anh cho thuê ống sáo phải đền tiền tổn phí. Người ta nói rằng quan tòa ấy vì ghét người Do thái sẵn nên xử làm vậy. Anh Do thái này chịu vậy, không nói gì cả; có bữa ông quan Tòa đi dạo chơi ngoài phố anh ta mang một cái dù chí to, tới khui ông Quan Tòa một mẻ. Mai lại, ông quan Tòa kêu anh Do thái đến để kết án, nhưng anh trả lời rằng: «Theo luật của quan Tòa thì cái có *người* chủ vật mới bị tội thôi. Vậy tôi đã mượn cái dù hôm qua nơi người bán gậy ngoài phố; theo phép thì tôi không lỗi gì cả, quan Tòa muốn phạt xin phạt chủ cái gậy thôi.»

Quan Tòa cứng họng!

Tin thể thao

Cuộc tranh vô địch năm 1928-1929

Bài bữa nay đây chẳng phải là bài kỹ thuật mấy cuộc đấu cầu trên sân Mayer. Tại sao vậy? Có đá trận nào đâu mà thuật lại cho độc giả rõ. Theo như chương trình đăng lên báo, thì đội đầu Electro B đá với Shell, trận thứ nhì, Paul Bert đá với Gò vấp B trận chót, Commerce đụng với Télépost. Tuy thì số tới 3 trận, mà chúa nhựt rồi khán giả không được mục kích trận nào hết mới ức lòng cho chớ. Bao tiền xe, tốn tiền vô cửa mà chẳng đặng xem cuộc đấu cầu nào, bảo sao không ức lòng, không bất bình? Trận đầu Electro B đá với Shell đâu được 20 phút đồng hồ, kế xảy ra chiến tướng ẩu đả nhau rồi dứt luôn, hai bên không chịu chơi nữa; té ra như trận đầu chẳng có thì mà trận thứ nhì cũng lại không, bởi vì chẳng thấy một chiến tướng Govap B trên sân. Trận thứ 3 Commerce-Télépost cũng chẳng có mặt tại sân. Không cần nói, ai cũng biết rằng công chúng lấy làm buồn lòng.

Bởi vậy, bài này chẳng phải là bài kỹ thuật, mà là bài để nhắn cùng Tổng Cuộc Annam rằng hôm chiều chúa nhựt rồi công chúng phiền Tổng Cuộc nhiều lắm đó.

Công chúng phiền sao chẳng thấy một ông nào trong Tổng Cuộc có mặt tại sân cả. Trong khi Electro B đá với Shell có xảy ra sự ẩu đả, lôi thôi không có một ai phân xử. Tổng Cuộc nghĩ sao?

Công chúng phiền rằng hai hội Commerce và Télépost không có đá mà Tổng cuộc lại đăng trong chương trình làm chi, khiến ai cũng phải mắc lầm.

Còn tới giờ đá, không thấy một một người giám cuộc, tu hít cũng chẳng có phải đạp xe máy đi mua. Nhiều chuyện lôi thôi như vậy, công chúng không phiền sao đặng.

Trên mặt báo này, tôi đã có dịp khen tặng Tổng cuộc, nay dòm thấy mấy điều khuyết điểm làm mất phần nhiều khán giả, nên có mấy lời gởi nhắn với Tổng-cuộc.

Tiện đây cũng nên nói sơ qua sự ẩu đả nhau trên sân cho độc giả tường lắm và nhứt là cho Tổng cuộc rõ coi cái việc nó lôi thôi bực nào.

Hai hội Electro B và Shell giăng ra sắp khai chiến. Không có giám cuộc, nên hai bên bằng lòng để M. Hà (Paul Bert) cầm tu hít. Tuy hai hội bằng lòng mà M. Hà dụ dự không muốn, tỏ rằng mình không phải là arbitre officiel. Rốt lại, M. Hà chịu. Hai bên giao chiến qua lại coi cũng cầm đồng. Được chừng 10 phút, Electro thắng trước 1 bàn của *Kiều* đá vô, song M. Hà không cho ăn bàn đó vì *Kiều* hors jeu. Electro kêu nài cái lấy với giám cuộc. M. Hà buồn lòng không làm giám cuộc nữa. Kế có một người tây nhảy ra cầm tu hít cho hai bên đá lại. Người tây này làm giám cuộc coi lôi thôi hết sức, nhiều chiến tướng tỏ dấu không bằng lòng, song, buộc phải chịu lấy, không có arbitre officiel biết làm sao? Đá được chừng 10 phút nữa thì xảy ra sự ẩu đả. Phước là tiền đạo Electro đương lừa xuống *Henri* tiếp ứng của Shell rược theo, lần *Phước* té nhào, Kỳ (Electro) chạy lại xáu xí với Henri xe thấy Henri cho Kỳ một bốp tai. Vài chiến tướng hai bên liền nhảy vô trợ tiếp nhau, Nào giám cuộc và có linh cảnh ra.

Hai bên ngưng luôn cuộc chơi không đá nữa.

Bữa nay, có một trận nầy, mà chơi có nữa chừng, không được mãn cuộc. Công chúng kéo ra về không ai được vui chút nào hết, coi ai nấy đều buồn xo.

V. N.

Tiếng nào sẽ trở nên tiếng thông dụng nhứt trong hoàn cầu

Tiếng Anglais chăng? Tiếng Espérants chăng? Tiếng espérants là một thứ tiếng người ta mới đặt ra, để cho dân nước nào học giao thông với nhau cũng được, cũng như 1 thứ tiếng thông nhứt vậy.

Vậy 2 thứ tiếng đó, tiếng Ăng-lê và tiếng espérants, tiếng nào sẽ được vạn-quốc thông dụng hơn. Sự cãi cọ đó đã bàn bạc rất chín ở hai nghị-viện ở nước Suède, trong một buổi hội-nghị. Ông xã trưởng thành Stockholm là thủ đô nước Suède đã đứng lên xin đem tiếng espérants để dạy trong các học đường trong nước. Có nhiều ông nghị đã biểu đồng tình với ông xã trưởng, vì họ cho rằng tiếng Ăn-lê tuy bây giờ thông dụng nhứt, nhưng chẳng bao giờ sẽ trở nên tiếng quốc-tế được vì trái theo với cái lòng thượng quốc của những dân tộc các nước. Một ông nghị khác cho rằng tiếng Ăn lê khó viết lắm, nên người ngoại quốc khó lòng am hiểu được. Lại có một ông nghị đã làm thầy dạy tiếng latin, đứng lên cãi rằng tiếng Ăn-lê hiện bây giờ là tiếng phổ-thông của 5oo triệu người và được 2oo triệu người nói, còn tiếng esperants chỉ có 1 triệu người biết mà thôi. Vậy nên thông dụng tiếng tiếng Ăn-lê là hơn.

Lại có một ông nghị khác về bên phái giáo, bác cái ý tưởng ấy, nói rằng cả hoàn cầu sẽ nói một thứ tiếng hợp nhứt, vì Đức chúa Trời đã sinh ra nhiều dân tộc và đã phú cho một dân tộc một thứ tiếng nói khác nhau.

Nhưng đến khi bỏ thăm thì tiếng Ăn lê được hơn số thăm tiếng espérants bội phần.

Vậy mới biết tiếng Ăn-lê đã tràn qua các nước và đã thông dụng là dường nào.

Giới thiệu sách mới

Bổn báo mới tiếp được quyển sách Guide de langue française của ông P. Lê-công-Đắc gởi cho. Thật là một quyển sách rất có ích cho người Annam học tiếng Pháp. Học sanh các trường nếu muốn biết những VERBES nào phải dùng với chữ nào, loại À, DE, PAR, POUR, thì nên mua lấy quyển sách Guide de langue français (Emploi des verbes en français) của ông P. Lê-công-Đắc. Mỗi quyển 0p.60, Nhà in Trung-Hoa tiêu ban, 33 Rue de la Mission Hanoi xuất bản.

Một dân tộc không có ngôn tự

Ông giáo sư Richard Wegner đi thám hiểm trong cái xứ hoang mang của Nam Mỹ mới tìm thấy trong đám rừng ở nước Bolivie một bộ lạc dân cư mà không có gì biểu tượng rằng có tri thức cả. Những dân ấy bẩn cùng tài lắm, nhưng mỗi tên của họ đến 3 thước rưỡi tây, nhưng vì đồ vật dụng thì sơ sài hết sức, cho đến muốn múc nước mà uống thì họ chỉ dùng một ngọn lá mà múc thôi.

Nhưng sự lạ hơn hết là họ không có ngôn ngữ gì hết: muốn cho nhau hiểu ý thì họ chỉ ra dấu thôi, ú ớ như người câm vậy, chớ không phải như các bộ lạc kia dầu giả man chi cũng cũng có một thứ tiếng nói rõ ràng. Người ta bắt một đứa bé dân tộc ấy đem về nuôi, đã 2 năm mà nó không thể tập nói gì được một tiếng thường. Xét ra thì lâu quá, cái lưỡi không dùng làm gì cả nên bây giờ trơ trơ không dong duổi được tự nhiên. Vả lại tuy người họ khoẻ mạnh to béo nhưng có nhiều sự hẹp. động người ta thường làm mà họ lại làm chẳng được, vì không quen và tay chơn kịch cợm lắm.

Hài-đàm

Sửa sách

Nguyên trong sách Nho có câu rằng. «Bần-tiện tắc phụ-mẫu bất tử; phú quí tắc thân-thích úy-cụ» Nghĩa là: nghèo hèn thì cha mẹ chẳng kể là con; mà giàu sang thì bà-con sợ-sệt.

Đó là nói cái nhân-tình bạc-bẽo như vậy.

Song có ông kia là tay thạo đời, cái sách lại mà nói rằng: «Bần-tiện tắc thân-thích úy-cụ; phú-quí tắc phụ-mẫu bất-tử» Nghĩa là: Nghèo-hèn thì bà-con sợ sệt; mà giàu-sang thì cha mẹ chẳng kể là con.

Ông cắt nghĩa rằng: Hễ anh nghèo đi đến nhà bà-con thì họ dặn người nhà đầy-tớ, biểu phải coi chừng; họ sợ ăn-cắp đồ của họ. Còn con mà giàu sang, như mấy ông phủ, ông huyện, thì cha mẹ họ không kêu bằng con mà kêu bằng: Ông phủ nhà tôi; ông huyện nhà tôi.

Vậy, sợ là sợ ăn cắp đồ; mà kêu con bằng ông, tức là chẳng kể là con vậy.

Khúc-khích-đạo nhân.

QUINQUINA COUSIN

Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un reconstituant de premier ordre

Son emploi régulier redonne force et énergie aux personnes affaiblies et entretient la santé chez les bien portants.

Ce VIN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE

Lucien BERTHET & Cie

SAIGON

Muốn cho khỏi sai lầm theo điều luật đi đường thì phải dùng vỏ

DUNLOP

được hữu ích trong lúc:

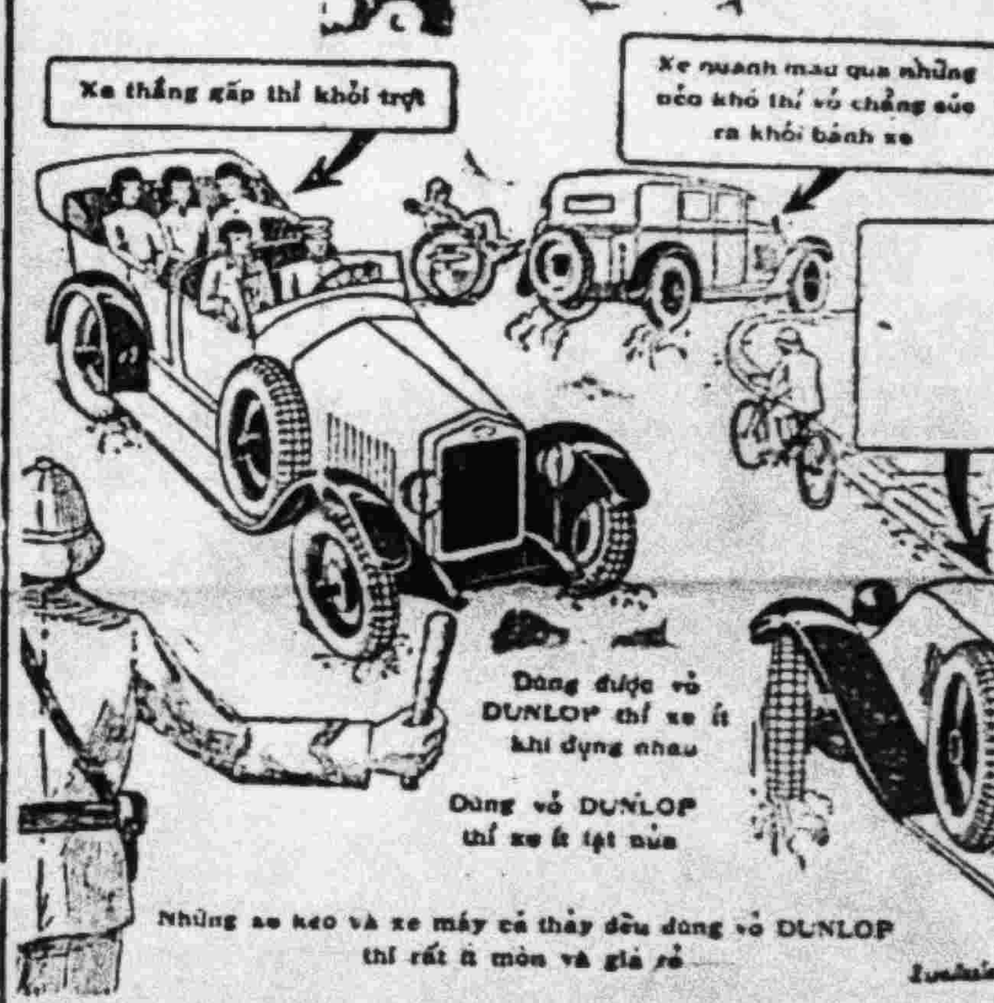

Agents généraux COMPAGNIE DE COMMERCE ET DE NAVIGATION D'EXTRÊME-ORIENT

Hỏi Đồng-bào!

Hãy tiện-tặng đi. Nên nghĩ tới việc tương-lai của quí đồng-bào của gia-quyến quí vị và của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm giàu được cả!

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Phòng khán luật của ông Phan-văn-Gia

Luật khoa cử nhơn

23, *Rue Filippini* 23, -:- *Saigon*

Sớm mai từ 8 giờ tới 11 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ.

Trước khi kiện thưa nên hỏi thăm ông Phan-văn-Gia. Người sẽ hết lòng chỉ bảo, hoặc làm đơn từ giùm.

Vụ nào cần dùng trạng-sư, người sẽ giao cho trạng sư lo-lắng, xem xét kỹ lưỡng, mà lại tính giá rẻ.

Mỗi lần khán luật 10$ (mười đồng). Chớ nên tiếc mười đồng mà nhiều khi phải tốn đến vài trăm không ích gì đâu hết!!

Mấy bà Annam sang trọng ưa dùng thứ thuốc giặt hiệu NITIDOL GONIN để giặt những đồ hàng và những đồ lót mình mịn mỏng.

Thuốc NITIDOL GONIN là thứ thuốc mới chế, giặt quần áo khỏi phải dùng sà bông, khỏi phải nấu, khỏi phải trà, không mệt nhọc.

Lấy một chút NITIDOL bỏ vô chậu nước nóng, bỏ đồ giặt vô rồi đi chơi hay làm công chuyện khác — một lát lấy ra xả và phơi là rồi — đồ trắng, sạch, mà không dùa không mục

CÓ BÁN TẠI

ĐẠI-PHÁP ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Đường d'Ormay, số 84-90. — SAIGON

Maurice BARBEROUSSE Nhứt đẳng Bào-chế tế sư. Cựu Sanh y tại Dưỡng-Đường tại Paris

Nhựt-Nguyệt-Minh
Thầy coi tướng.

Tôi là thầy xem tướng coi quẻ đã có tiếng trong lục tỉnh, cui xin mời quí khách có giờ rảnh nhẹ gót đến coi cho biết phú, quí, họa, phước. Tôi biết chị bịnh tà ma, sửa xương đồi tánh người và trị bịnh đau trĩ.

Nhựt-Nguyệt-Minh
Face gare Mytho (Cholon

Trường học
Nguyễn-thị-Tiền
Quai de la Marne — khánh-hội Saigon.

Ngày 1er Août 1929 trường học cô NGUYỄN-THỊ-TIỀN có dạy thêm một lớp ban đêm, từ 7 giờ tới 9 giờ, trường tôi mở đặng 7 năm rồi, nhờ sự ân cần nên học sanh học cũng vừa đông, và lại kỳ thi tiểu học năm nay, 15 học sanh đi thi đều đậu hết. Vậy xin quí ông quí Bà ở lục tỉnh muốn gởi gấm trẻ em đến học cho bổn trường hay trước. Còn về phần nữ học sanh thì tôi dạy thêm thêu thùa đủ thứ thêu khăn, thêu dù, làm chăng dủ kiểu, áo lạnh và vớ lạnh cho mấy bà, cùng làm dentelles và ngày thứ năm tôi có dạy làm bánh trái và nấu ăn. Xin quí ông quí bà chiếu cố, trường tôi cất nơi chỗ cao ráo rộng rãi, liền sở phí ít nên tính rẻ hơn các nơi.

La Directrice: Nguyễn-thị-Tiền

Hãng Bảo Hiểm
Assurance Oversea
N° 72 rue Pellerin—Saigon

Adresse télégraphique : Oversea Saigon.
Téléphone : N° 938

Kính cùng quí Ông quí Bà;

Quí vị nào muốn biết trước giá bảo hiểm xe là bao nhiêu thì hãy viết thơ cho hãng biết muốn định «giá xe» là bao nhiêu, xe «mấy ngựa» và muốn bảo hiểm cho chủ xe, cho Chauffeur và cho người ngồi trong xe không Bảo kê mấy người.

Xin cho biết quí vị có bảo hiểm rồi năm trước với Hãng khác thằng đặng chúng tôi tính giá nhẹ.

Ký tên thay cho Hãng: **Jacques Lê-văn-Đức**

Vạn-Hồi-Xuân
dược-phòng.
Rue Schroeder N° 25 Saigon
(Hiệu ông cọp bà)

SÂM NHUNG BẠCH PHỤNG HƯỜN

Trị đờn bà con gái đủ chứng, huyết ứ huyết băng, làm mửa, đau ruột, có tháng khi nhiều, khi ít, hư nhược tử-cung, bạch đái đâm đờ các chứng. Thiệt là: «Điều kinh - chưởng - tử an thai độ nhứt đời»

Mỗi hộp . . . . 1$00

Pensionnat SADEC

Tiểu học văn-bằng ngày 6 Juin 1929, gởi đi 21 trò đậu 17 trò. *Sơ học văn-bằng* ngày 17 Juin 1929. Gởi đi 13 trò đậu 9 trò. NGÀY TỰU TRƯỜNG 1er Août (nhằm 26 tháng sáu Annam)

Nhớ gởi thơ dặn trước chỗ kẻo hết.

Cai trường:

Lời rao

Muốn bán một cái xe hơi hiệu CITROEN limousine số C. 9441 *bốn máy 10 ngựa, đồ phụ tùng: còn đủ, hai cái kèn hơi, và còn tốt lắm. Ai dư xài.*

Do nơi đường Taberd N.182.

Muốn bán

Một cái máy hạt bông đủ đồ, có cả bàn để máy, vải bố màu đã làm rạp, cột và giàng treo cờ, 12 cái bàn cắm cờ, chiêng và trống, một tấm bản hiệu, 180 cái ghế băng sắt và bằng cây, tất cả những thứ ấy chứa trong một cái ghe còn tốt, có cả buồm và chèo.

Hỏi tại nhà M. B de Roland Syndic-Liquidateur, 84, rue Garcerie — Saigon

Lời rao

Phòng rấn của quan Chưởng-Khế FAYS, *ở tại đường Pellerin số 93 kể từ ngày* 1er Août 1929 *đã dọn lại số* 97 cũng tại đường Pellerin — Saigon.

AN-THÁI-HIỆU
Tiệm bán bánh mứt
N° 3 rue Filippini — SAIGON
(Gần chợ mới bến thành)

Tiệm tôi mới mở thêm, làm các thứ bánh, mứt Bắc-kỳ, như là: bánh trung thu bắc (bánh giẻo) bánh in bắc, bánh mứt đều làm bằng những vật liệu thật tốt và cách làm rất tinh hảo đúng phép vệ-sanh, có nước bông-bưởi rất thơm, lại làm toàn bằng bột nếp bắc, và đường cát trắng ăn thật ngon.

Xin mời quí vị hãy dùng thử những món thực phẩm rất quí của xứ ... nhà.

Bán sỉ và bán lẻ đều tính giá rẻ.

Trường Võ-Văn
Cầnthơ

Tiểu học văn-bằng *ngày 6 Juin 1929, đậu được 31 trò.*

Sơ học văn bằng *ngày 17 Juin 1929, đậu đặng 28 trò.*

1. Lê-văn-Nhựt, 2e Lê-ngọc-Bích, 3e Nguyễn-văn-Lộc, 4e Mai-viết-Thân, 5e Đinh-văn-Thận, 6e Nguyễn-duy-Quí, 7e Trần-đắc-Thắng, 8e Trương-ngọc-Sánh, 9e Trần-văn-Hiển, 10e Lý-hòa-Lễ, 11e Khưu-Tỷ, 12e Trương-văn-Tuấn, 13 Phạm-phương-Trí, 14e Dương-kỳ-Trân, 15e Ngô-văn-Muôi, 16e Mai-viết-Gia, 17e Phạm-văn-Long, 18e Lê-văn-Tây, 19e Trịnh-văn-Thình, 20e Nguyễn-văn-Tòng, 21e Lê-văn-Tám, 22e Huỳnh-văn-Nghệ, 23e Trang-kim-Tài, 24e Nguyễn-văn-Giám, 25e Lương-Thiều, 26e Ngô-kỳ-Chinh, 27e Trương-minh-Lý, 28e Trần-văn-T...

Trường Võ-Văn được phát-đạt như thế là nhờ ông sự quản-hạt *Võ-văn Thơm* cho mỗi năm 500$00 để thưởng mỗi trò được giải nhứt trong mỗi lớp, lại cũng nhờ giáo viên đủ tư-cách sư-phạm và cách sắp đặt nghiêm trang của Bổn-trường.

Trường có 1e Année du *Cycle complémentaire*, rồi mãn năm cho thi vào bổn-quốc, kỳ đặng với mấy trò muốn vào bổn-quốc mà vô không đặng năm thứ nhứt. Lại trường cũng có phép gởi học thi khỏi quan phí vào Normale (*bourses*), vì trường có nhà nước phụ-cấp.

Xin nhớ ngày tựu trường là 1er Août nhằm ngày 26 tháng sáu Annam.

Cai trường.
Nguyễn-văn-Thương

Hãng
Comptoir Auxiliaire de Commission et Représentations,
115, Bd de la Somme Saigon

Máy chạy bằng dầu cặng thiệt tốt, ít hao và nhồi dốt lên là máy.

« AMADOU »

Hãy kiếm cho được thứ máy này:

Chúng tôi có bán đủ thứ máy, máy xay gạo, máy cưa máy sạch v. v. ròng đồ tốt và cũng thiện nghệ đóng tàu hơi kiểu muỗi kiểu limousine bằng cây giá tị thiệt tốt. Bán chịu giá phải chăng. Cách trả tiền rất dễ mời lên hãng thương nghị.

Gia-Long Học-Đường
148 170, Đường Chasseloup-Laubat.

Ngày tựu trường: 1er Août 1929

Trường lãnh nuôi những học-sanh từ 7 tuổi trở lên và dạy từ Ban tiểu-học, Sơ-học đến Tốt-nghiệp. Kỳ tựu trường này có lớp 1e année và 2e année về Ban Tốt nghiệp.

Hãy hỏi cuốn điều lệ học tại và ...

TIN TRONG NƯỚC

NAM-KY

MYTHO

Xin mách giùm làm nghĩa

Chẳng chi làm cho tôi buồn hơn. một bữa kia, rảo bước đi dạo gặp một người đàn bà độ chừng ba mươi ngoài tuổi. — Người ra vẻ du sầu, một mình đi thơ thẩn, hỏi ra mới rõ là đi tìm con.

Tôi mới hỏi con bà là ai bà ở đâu trai hay gái?—Bà tỏ rằng: bà ở tại làng Thừa đức (Mytho) nhơn hồi con gái là cô Lê-thị-Hạnh vì cảnh nhà rắc rối nên dề bước ra đi mà trong sự đi đây chẳng có lấy nữ trang hay là quần áo chi theo hết. Bà có lòng tìm kiếm mấy ngày rày mà không ra tông tích, cớ ấy nên bà nghi cho rằng vì buồn bả tấc lòng mà toan bề tự tử đi chăng? Thấy bà buồn bả và khóc lóc tôi rất đổi thương tình nên xin ông chủ bút vui lòng, cho tôi một chéo báo ấn hành bài này thoản như trong lục châu, ai biết nàng ở đâu. xin viết thơ cho cha mẹ nàng hay mà làm nghĩa. Nàng đây tuổi lối 22 ra đi ăn bận áo bô, quần vải.

Tôi vốn, không quen biết chi, nhưng thấy tình cảnh mẹ tìm con và nghe cảnh tình như thế mà thương giùm cho ai kia, phải dề bước lưu linh, sợ e phận bồ may ít rủi nhiều cậy quí báo ra ơn giùm.

Ông mô biết và muốn làm nghĩ giùm, xin gởi thơ cho ông Lê-xán Tường. Thương gia ở Tứa đức (Mytho).

Lê-minh Chánh
(lai cảo)

Đúng 4 giờ nghe tiếng tu-bít thì hai bên dàn binh ra: thấy bên croissant de Thạnh phú có. Phòng Hỷ Trạm Bình Sơn Thân Trụ Huấn Trà Trần Lầu

Còn bên Tân đức sport biết tên không hết nên xin miễng lỗi.

Khi giáp chiến, bên Thạnh-phú xâm lấn rất dữ, chừng 10 phút Bình được banh giao cho Trà, Trà giao cho Huấn đá vô, Truyền lậu tập T. Đ đá ra gặp trọ chạy đến tống banh vào thành rất mạnh, tưởng thủ thành không tài nào đở rồi nên Tân đức đành thua 1 bàn.

Thạnh phú 1 Tân đức 0

Đem banh ra đá lại. T. Đ muốn gở, còn T. P muốn thủ thắng nên đá coi rất kịch liệt. T. Đ đem banh xuống hãm thành nhiều lần rất nguy song nhờ Trạm và Hỷ hậu tập rất tài đem banh lên hết. Lụi đụi một lát đến giờ giải lao ...

Khi giáp chiến lại thì còn kịch liệt hơn nữa. Bên T, Đ quyết gở nên đem banh qua liền liền, nhờ Hỷ đem lên hết. Có nhiều khi T. Đ đem banh qua khỏi hàng hậu tập, hãm thành rất nguy-hiểm, nhưng nhờ Phùng thủ thành rất dạn dĩ và gan dạ cứu nhiều trái banh rất tài. Có một lúc T. Đ đem banh qua trước cửa thành Phùng nhảy ra chùi banh chạy ra, trúng cẳng. Tân trở vô ai ai cũng chắc phải thua, vì Phùng còn bị é nằm dưới đất nhưng khá khen Phùng rất lẹ trường tới ôm cứng trái banh vào lòng, bị đá liều chơn song Phùng né khỏi hết và lăng tròn qua liệng banh ra ngoài tiếng vỗ tay khen rùm. Cách 5 phút sau T. D đem banh xuống trước cửa thành vừa nhảy ra bắt banh kế nghe la (*hors jeu*) Phùng dừng chơn lại thì Tuyền đá đá banh vào thành rồi, nhưng giám cuộc không thổi tu bít nên T. P. đành chịu thua lại một bàn. T. P. 1 T. Đ. 1.

Lụi xụi một lát kế mản giờ rất tiết,

Khi về ai ai cũng trầm trồ khen ngợi hai hội chơi rất kịch liệt và rất hòa nhã.

Hữu Sư.

BIENHOA

Coupe Mai-văn-xuôi

Cái cách chơi banh tròn dân đàn đều mộ hết, đến đỗi mấy làng nhỏ cũng có hội banh tròn như hạt Biênhoa là một hạt nhỏ hơn hết trong lục-tỉnh mà có 6, 7 hội banh tròn ở trong hạt.

Người Biênhoa cũng nhiều ông mộ banh tròn làm cho đến mấy đứa nhỏ cũng có hội đá banh nữa; mỗi một lần hội Biênhoa có mời hội nào xa đến chơi thì thấy trên sân dẫu mưa gió, cách nào thì cũng đầy khán giả.

Bởi nên có ông Mai-văn-Xuôi là một ông làm cây lớn ở trong hạt tuấy nên thể thao càng ngày càng sung nên ông có hiến cho một cái coupe kêu là Coupe Mai văn Xuôi cho hai hội Tân-thinh Sport và Commerce Sport đặng tranh nhau, nếu ai giỏi thì lấy Coupe, vì ông mến hai hội này lắm, và hai hội đã có ranh một phen rồi mà Tân-thinh thua, nên ông muốn dục lòng hai hội nên ông mới treo giải thưởng ấy.

Thiệt rõ là Biênhoa nhiều ông mộ coi đá banh tròn, nên cũng vì đó mà mới rồi ông Phương-quang-Muồi làm thơ ký tại tòa-bố Biênhoa bày giải thưởng cho bốn hội nhỏ nay đương tranh đánh chưa hết,..đâu tới chúa nhựt này mới lấy Coupe; bề Coupe Mai văn Xuôi nữa; nếu có một chục ông ham, và có lòng như hai ông nói trên đây thì mỗi tuần ở Biênhoa đến ngày chúa nhựt đều được xem đấu đánh tròn.

Nota-Cái Coupe Mai văn Xuôi là một anh tượng đá banh tròn ôm trái banh đưa lên đầu hai tay hiện nay để tại tiệm của M. Dương-tấn-Thân Epicerie và Pharmacie N° 3 rue Bitsille Biênhoa.

Capitaine Commerce Sport
Biênhoa

LONG-XUYEN

Thể thao ở làng Tânthạnh

Nhơn dịp ngày chúa nhựt 28-7-29 tại làng Tân-thạnh có tổ chức cho cuộc phát phần thưởng cho học sanh, nên hội Thạnh Phú tại làng có mời hội Tân-đức sport lên đá, trước giúp vui, sau dự cuộc phát thưởng.

TRUNG KY

HUẾ

Trời hạn

Từ vài ba tháng nay, trời cứ nắng chang chang, đã lâu rồi mà chẳng khi nào có một trận mưa cho lớn. Chỉ có một đôi khi trời vần vũ mưa, nhưng chỉ lại sa lát đất vài hột thôi.

Thành thử lúa ruộng cho đến cây cối gì cũng khô queo cả.

Kẻ nông phu trông mưa cách khát khao; người làm rẩy hái, vườn tược cũng lạy trời cho được một trận mưa dào; nhưng đều thất vọng cả. Vậy nay giá gạo càng ngày càng cao; bình thường 1p. được 40, 42 lon, tùy theo gạo tốt hay xấu, mà bây giờ chỉ sụt còn 36. 37 lon mà thôi (lon là thứ lon sữa bò khui ra, người Huế dùng để làm số 1 cho sự đong lường).

Kết quả chỉ khổ cho con nhà nghèo đó thôi.

Bịnh viện ho lao bao giờ mới nhận người đau

Nhà thương lớn ở Huế mới thêm được một bịnh viện mới để nuôi dưỡng những kẻ hoi so. Bịnh viện này ki ông phải xuất tiền nhà nước làm ra, mà chính là nhờ hội Liên hữu ái Annam (Ligue des amis de l'Annam) đã đương đầu xin chính phủ cho phép mở một cuộc xổ số đã lấy tiền cất nhà binh viện ho lao ấy.

Cuộc xổ số đã gần hai năm, lễ khánh thành nhà bịnh từ năm ngoái hiện nay hoàn thành đã lâu rồi, đặt tên là Dispensaire Pierre Pasquier, mà sao bấy lâu nay chưa cho bịnh nhân vào nằm cứ để ở ... hoài vậy?

Kính cáo

Tôi là *Madame* Nguyễn thị Xuân kính trình quý vị hay rằng bà Marie Mỹ mắc công chuyện phải về Bắc nên bán lại cho tôi cái tiệm hiệu «AU BON MARCHÉ SAIGONNAIS. — NGUYỄN-THẮM» *ở đường Vienot số 54 Saigon*. Vậy từ ngày 1er đến ngày 15 Août 1929 ai có điều chi ngăn trở thì xin lại nhà tôi, hay là viết thơ cho tôi mà thương nghị. Hết hạn 15 ngày đã kể trên đây thì tôi không có can thiệp vào những việc đã giao với bà *Marie Mỹ* nữa.

Madame Nguyễn-thị Xuân
N° 46 Boulevard Charner Saigon

Phòng dưỡng bịnh
Của Lương-Y L. VINCENS
34 đường Lagrandière Saigon

— Những người đau điều được nghỉ tại nhà dưỡng bịnh và có trông coi hết cả các việc, như là cho thuốc, mổ xẻ đau răng và cả đều những việc sanh đẻ nữa.

Phòng khám bịnh
137 đường Pellerin Saigon, giây nói số 928.

Coi bịnh { Buổi mai: từ 10 giờ tới 12 giờ / Buổi tối: từ 15 giờ tới 16 giờ

VẠN QUỐC
Tiết kiệm hội
(Vạn-quốc trữ súc Hội)
HỘI NẶC DANH PHÁP ĐỀ HIỆP VỐN

Tư bổn của hội 65.000 lượng (1/2 đồng rồi) 2.000.000. quan phật-láng. (1/4 đồng rồi)

Tiền Dự Trữ cuối năm 1928 là 28.740.185.97.

Quản Lý Cổ Đông-Pháp
25 đường Guynemer Saigon
Tél. 571

Hỏi các vé tiết-kiệm lại.

Xổ số lần thứ Hai Mươi hai Ngày 29 Juillet 1929; série N° 1422 được ra.

Vé Tiết Kiệm số 1422 thuộc về série 1422 được hồi lại theo như giá tư bổn mình đề là:

MỘT NGÀN ĐỒNG

Vé này của cô Jacqueline Sallet ở tại Tourane.

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ tư 28 Aout 1929, 3 giờ chiều tại phòng làm việc của hội, 25 đường Guynemer, Saigon.

Ai muốn làm vé Tiết Kiệm của hội lại tại mấy người Courtiers hay là Agents của hội, hoặc đến phòng văn Quảng-Lý Đông-Pháp số 25 đường Guynemer, Saigon.

Có một cuốn sổ các nghĩa rành gởi cho người nào hỏi.

Phòng khán bịnh
của Y khoa Tấn-Sĩ
ĐỖ-VĂN-TỐT

Ở SAIGON
Đường Pierre Flandin N° 2
(Ngan vườn ông Thượng, Góc đường Chasseloup-Laubat)
Khán bịnh
Sớm mơi 7 giờ tới 9 giờ.
Chiều 2 giờ tới 4 giờ

Ở CHOLON (BinhTây)
Đường Gia-Phú N° 138
(Ngan Chợ mới)
Khán bịnh
Sớm mơi 9 giờ tới 11 giờ
Chiều 4 giờ tới 5 giờ

Vua thuốc lậu

Thuốc Từ-ngọc-Liên có đủ thứ chuyên môn trị các bịnh lậu, tim la (sang-độc) hột, trĩ khí vân vân, bịnh nặng và lâu thì nào cũng mạnh dức nọc, có con mạnh mẽ, thiên hạ hoang nghinh lắm, đã nổi khen là Vua Thuốc Lậu Thuốc bạch-đái, điều-kinh, tả hạ, xuội, an-thai thiệt là kỳ phương linh nghiệm. Bán contre rembourse mua thuốc phải kể bịnh cho thật kỹ, thơ hỏi thăm phải đề có trả lời, muốn bỏ Á-phiện nên hỏi thăm thuốc này trước hết, hay lạ lắm. Gởi 5 xu có lấy catalogue.

Thơ, dây thép đề cho M. Đinh Thành Song *Pharmacien à* CAI-NHUM (*Poste*). — *Có gởi bán ở Saigon*: 30 Aviateur-Garros *Téléphone* 923

GIÁ BÁO
Thần-Chung

Một năm	12$00
Nửa năm	7 00
Ba tháng	4 00

Mandats xin nhớ đề cho M. Nguyễn-văn-Bá
Quản-lý báo Thần-Chung

Xe hơi hiệu «CHEVROLET» kiểu torpédos và conduites intérieures mới tới rồi; xin mời quí ông qui bà đến coi tại hãng:

GARAGES INDOCHINOIS
N° 1 — *Rue Lefebvre*
và Garage Bonnard. — *Trước Cas no Saigon.*

Có ý xem; Người thanh niên, còn đi học, mua sách T. H. C. P., vì đặng rõ nhiều điều, nhiều luật mẹo nào chưa rành. Người lớn hội đều dùng sách T. H. C. P., bởi tiếp các sự đình đấp của người theo đời nay. Nhiều chủ ... muốn dạy con trong giờ rảnh cũng mua sách T. H. C. P. vì cách dạy rành rẽ và dễ hiểu lắm. Người nữ quá niên muốn biết chút ít tiếng pháp đặng dùng với đời ta, cũng học sách T. H. C. P., bởi cách dạy lẹ lắm, chẳng có bài vở chi mà không hữu ích. Nhiều giáo sư dạy đêm dùng sách T.H.C.P. bởi cách dạy này làm tấn phát mỗi ngày đều thấy. Người hay chữ pháp cũng có mua sách T. H. C. P. mà xem cái sự hay dở vì mỗi bài trong sách này cần nhiều công và ý kiến. Ai nấy đều dùng sách Tôi Học Chữ Pháp, bởi trong sách này cách dạy đi tắc như mũi tên đâm ngay vô giữa bia.

Rất cần. — Còn ít trăm quyển nhứt mà thôi; ai muốn mua, xin đừng dục dặc, kẻo phải chờ đợi kỳ in tới thì lâu lắm. Mỗi quyển, 2$; trọn bộ 2 quyển, 3$50. Mandats gởi cho Roussel à Cholon. Có gởi bán trong chợ mới (Saigon) nơi hiệu Nguyễn-thị-Kính. Mời đồng-bàn đến đó mà xem thong thả trước khi mua.

DĨA HÁT BỘI

Kính thời bạn VẠN-THÀNH-BAN Rút sang dĩa BÉKA điền khí. Hát rất lớn tiếng, nghe rõ như tiếng người hát. *Không hao kim, hơi đầm ấm*, không chác tiếng. Thật là hay hơn hết, không có dĩa hát bội nào sánh bằng.

Tuồng Mộc-quế Anh dưng cây trọn bộ 3 dĩa
Tuồng Tống-tửu Đơn-hùng-Tín trọn lớp 1 dĩa.

(Cô sáu Xuyến, cô tư Phúc, Mr Kỷ, là đào kép rất thịnh danh. Và có dĩa đạo *Chansons religieuses* và dĩa Bắc-kỳ mới lại, cũng lấy hơi điển-khí. Giá mỗi dĩa 2$80.

Có gởi contre-remboursement cho các nơi.

Trữ bán tại tiệm LÊ-VĂN-TÀI
82 Rue *Georges Guynemer*. — Saigon

Phạm-hạ-Huyền

36 Sabourain — **Transitaire** — *Adresse télég*: «Transita Saigon»
Téléphone N° 231

Transit en Douane, Transports, Bagages, Expéditions. Dédouanement.

Fournisseur de Plantation: = *Manteaux Chapeaux, Nattes, Vêtements de coolies, Tabac du Tonkin, Poissons secs, etc.....*

Làm Đại lý bán sỉ: — *Hàng Bao, các thứ ghế kiểu Thonet, Vải mùng, đồ đồng, trà-bông, giày giếp, giếp dừa và các tạp-hóa Bắc-Kỳ cùng Trung-Kỳ.*

Hàng hóa thực tốt, giá tính rẻ nhiều, ở xa xin biên thơ thương nghị.

KÍNH CÁO

Cùng chư quí vị rõ:

NHÀ IN **Đức-Lưu-Phương**

Đã dọn về đường d'Espagne số nhà 158 (sau Chợ-mới Saigon) và đã sắp đặt hoàn toàn từ ngày 15 Juin 1929. Lại có lập thêm "Đức-Lưu-Phương thơ xã" và bán đủ thứ thơ, truyện, tuồng, tiểu-thuyết, cùng bán sỉ và bán lẻ giấy, viết, mực (đồ học trò dùng) và giấy nhựt trình (papier Journal scandinave, apprêté et satiné)

Chủ nhơn kính cáo
Trương văn-Tuấn

J. Cairns

Adresse télégraphique "Douglas" Saigon.
N° 36 Rue Lefèbvre Saigon. (sau Banque de l'Indochine.
N° 215 Quai Mytho Cholon (Binhtây)

Bán góp

Thiện nghệ nghề máy xay gạo. Bán và ráp nhiều cái rồi đều vừa lòng quí khách.

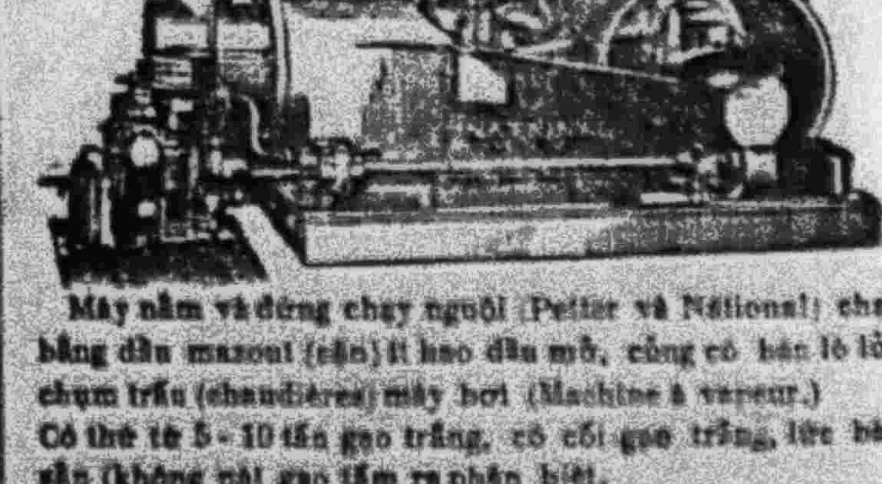

Máy nằm và đứng chạy nguội (Petter và National) chạy bằng dầu mazout (cặn) ít hao dầu mỡ, cũng có bán lò lửa chụm trấu (chaudières) máy hơi (Machine à vapeur.)

Có thứ từ 5 - 10 tấn gạo trắng, có cối gạo trắng, lức bán sẵn (không nát gạo tấm ra phân biệt.

Có bán đồ phụ tùng tại Saigon.

Xin mời quí ông đến xem máy nằm National moteur Diésel horizontal)

Huỳnh-công Phát Học-đường

19 à 35 Boulevard Kitchener (Cầu-ông-lãnh) Saigon.

Bãi-trường: 30 Juin 1929.

Tựu trường 1er Aout 1929 nhằm ngày 26 tháng 6 Annam

SƠ-HỌC. — Dạy từ lớp Ấu-học (cours Enfantin) tới lớp nhứt (cours Supérieur).

Tốt-Nghiệp: Có lớp 1re 2e và 3e Année.

Tựu trường này, đổi thầy dạy lớp nhứt, kỳ dư mấy vị Giáo sư dạy cũ lại như thường, nghĩa là M. Jules Cử-nhơn Văn-Pháp và Mme Gremillet cựu nữ Giáo-viên trường Sư-phạm Saigon, luân phiên dạy về khoa Văn-pháp (français)

M. Trương-văn-Huấn, Cử-nhơn khoa Lý-học, cựu học sanh trường Sư-phạm Toulouse, Đại-Pháp, dạy ròng về khoa Lý-học, (Sciences) trong các lớp; 4 vị có cấp-bằng cao-đẳng sư-phạm Hanội, chia nhau dạy Pháp toán, địa-dư, sử-ký, vẽ, vân vân....

4 vị có cấp-bằng sư-phạm Saigon, cựu giáo thọ, luân phiên với 4 vị trên và Mme Gremillet, dạy mấy lớp thi sơ-học.

1 vị cựu giáo thọ trường Bổn-quốc M. Nguyễn-hữu-Nghĩa dạy Lễ-Nghi và phong-hóa Việt-Nam trong các lớp.

Bổn trường chọn ròng thầy thiện-nghệ về khoa Giáo-Huấn, lại thêm hễ vị nào thiện-nghệ về khoa gì thì giao dạy khoa ấy, nên nhờ vậy học sanh Bổn trường học mau khá lắm.

Kỳ tựu này, Bổn trường có mở riêng một lớp 1ère Année B. để dạy rút học sanh thi sơ học rớt khoa rồi đặng kỳ thi tới hễ đậu, cho đủ sức thi vào vô trường ơn nhà nước; collège Pétrus-Ký, Cantho Mytho hay là Ecole Normale d'instituteurs, Saigon;

Còn mấy trò có cấp-bằng sơ học rồi rồi, phải ngồi lớp 1re Année A.

Năm nay, hội thi Cấp Bằng sơ học (A) và Tiểu học (B). Bổn trường xin đăng tên mấy trò đậu ra đây vậy mới đủ cớ và xin trong Lục-châu xem lấy đó thì đủ biết Bổn trường dạy dỗ cả mấy lớp thế nào.

A	B
Thái-văn-Cừu (Rachgiá)	Huỳnh văn-Khe (Longxuyên)
Quách Vinh (Baclieu)	Lý-đức-Tước (Hanoi)
Nguyễn-văn-Nghĩa (Chợlớn)	Lê-văn-Trắng (Châudoc)
Huỳnh-nhuận-Đức (Longxuyên)	Phạm-văn-Tai (Chaudoc)
Nguyễn-văn-Ích (Vinh long)	Trần-văn-Chiêu (Biênhoa)
Nguyễn-văn-Phi (Gòcông)	Bạch-ngọc-Hạp (Mytho)
Huỳnh-văn-Lung (Baria)	Nguyễn-văn-Thông (Hanoi)
Đặng-văn-Tòng (Cholon)	Vưu-tấn-Thi (Baclieu)
Lê-văn-Truyện (Bentre)	Phùng-Tịch (Cholon)
Châu-thanh-Thơ (Traon)	Nguyễn-văn-Be (Cap St Jacques)
Phạm-kiết-Lến (Baclieu)	Trần-Nhiều (Saigon)
Nguyễn-tấn Kiều (Saigon)	Nguyễn-văn-Thiện (Saigon)
Huỳnh-văn-Dư (Soctrang)	Lê-tấn-Giát (Gocong)
Nguyễn-văn-Kinh (Cholon)	Nguyễn-quan-Henri (Sadec)
Bùi sơn Trung (Baria)	La-Đồng (Sadec)
Trần-quan-Nghiêm (Saigon)	Huỳnh-hồ-Cang (Rachgiá)
Tea-Fo-Hanh (Cambodge)	Trương-văn-An (Cholon)
Nguyễn-văn-Kiệt (Saigon)	Nguyễn-tấn-Hiền (Soctrang)
Nguyễn-văn-Trạng (Baria)	Đỗ-ngọc-Hoà (Haiphong)
Lê-văn-Phép (Tânan)	Nguyễn-trọng-Khiêm (cholon)
Châu-công-Cảnh (Saigon)	Khưu-văn-Phước (Pnompenh)
Nguyễn-văn-Hương (Giađịnh)	Quách-văn-Vẽ (Giađinh)
Lê-văn-Lâu (Thủdaumột)	Nguyễn-Hoàn dit Hựu-Pnompenh
Phạm-ngọc-Hữu (châuđốc)	Phạm-văn-Hơn (Giađinh)
Nguyễn-kim-Trân (Gòcong)	

NOTA.— Xin gởi thơ đặng chờ trước và hỏi cuốn Điều-lệ Bổn-trường.—Gởi thơ để như vầy: Monsieur le Directeur du Pensionnat:

Huỳnh-công Phát

Boîte postale N° 539 Saigon

XEM QUA CÁC BÁO

Văn-minh tinh-thần và văn-minh vật chất

Hằng ngày tai ta thường nghe hai tiếng văn minh, mắt ta thường trông thấy cảnh tượng văn minh. Từ thành thị cho chí nhà quê, từ hạng lão đại cho đến hạng thiếu niên, ai ai cũng nói văn minh, hình như sự văn minh đã thành một ngọn sóng tràn ngập khắp trong nước ta, rửa sạch hết bùn dơ bụi bám, làm cho quang cảnh xã hội đã đến ngày ngoạn mục khả quan. Đáng mừng thật! đáng reo thật! Người nào đã có mỹ cảm như thế, lại không mừng thầm cho tiền đồ nước nhà! Nhưng xét ra người nước ta hiểu hai chữ văn minh thế nào?

Phần nhiều người trong hạng lão đại thì sống trong đời túy sinh mộng tử, tư tưởng không ra khỏi ngoài phạm vi gia đình, mắt chỉ quen trông thấy đám cây bụi cỏ, miệng chỉ nói đến mấy chuyện hương quan, nay thốt nhiên trông thấy tàu bay, xe lửa, tai được nghe đến những chuyện xã hội, thế giới, bừng con mắt tỉnh dậy, biết mình thua kém, thì bảo thế giới là văn minh thật.

Hạng này sở hành làm sao? Theo câu « lão giả an chi » vẫn giữ lề xưa nết cũ, không biết lợi dụng tuổi già để làm cho tháng ngày ngắn ngủi, khỏi mang tiếng là hư vô.

Trong những khi trò chuyện về thế thái nhơn tình, bình luận về thời cuộc đổi thay, thì đem hai tiếng văn minh mà khen người mà trách mình. Trong mấy mươi năm được tiếp xúc với ngọn trào văn minh thế giới, họ vẫn hiểu văn minh như thế, hỏi có bồi bổ chút gì cho tiền đồ tổ quốc được không?

Phần nhiều người trong hạng thiếu niên thì nhởn nhơ trong vòng vật chất, trăng cười gió cợt, miệt mài trong cuộc truy hoan, có được tiếp xúc với các luồng tư tưởng mới, mắt được trông thấy cảnh tượng mới, nhưng tâm trí không ra khỏi ngoài vòng vật dục, hành vi không thoát khỏi sự vinh thân phì gia. Nếu có người trách rằng thanh niên là tuổi chứa chan biết bao hi vọng cho gia đình xã hội, sao lại ăn ở trái bổn phận làm người, để đến nỗi mang tiếng theo đuổi một đời khoái lạc, không ích gì cho đời, thì họ dùng hai chữ văn minh để thứ lỗi.

Họ lọt lòng ra đã hấp thụ cái không khí văn minh mà họ hiểu văn minh như thế, hỏi có bồi bổ chút gì cho tiền đồ tổ quốc được không?

Hạng lão đại hiểu văn minh để than đời, bọn thiếu niên hiểu văn minh để tự thứ, còn cái cốt tử gây nên nền văn minh cho dân tộc thì đại đa số quốc dân cứ mờ mờ mịt mịt. Sinh vào giữa thời đại văn minh, mà người mình hiểu sự văn minh như thế, có đáng buồn đáng chán, đáng tức, đáng giận không?

Ta nên biết phân biệt hai thứ văn minh, văn minh vật chất, văn minh tinh thần. Hai thứ văn minh này phạm vi rất rộng, nhưng tóm lại văn minh vật chất là gồm những cái gì tăng tiến sự sung sướng của phần xác của ta như ăn trơn mặc trắng, theo « mốt » này, theo « mốt » khác, nhà cửa cao ráo, âm nhạc vui tai... Văn minh tinh thần gồm những sự gì có thể bồi bổ và di dưỡng được tinh thần của ta như luân lý, đạo đức, học vấn, văn chương... Văn minh vật chất dễ kiếm dễ tìm lại dễ làm cho người ta mê mệt, nên nhiều người xô đầy vào con đường văn minh vật chất. Văn minh tinh thần vừa nghiêm khắc, vừa khó khăn, dễ làm cho người ta chán ngán, khiến không mấy người theo đuổi được cho đến nơi đến chốn. Hai thứ văn minh đều có tương quan với nhau, văn minh vật chất nhờ có văn minh tinh thần mới phát triển ra được, văn minh tinh thần đối với văn minh vật chất như vậy. Nếu có cả hai thứ văn minh thì là một sự hay lắm, không phải bàn nữa, nhưng chỉ biết tìm cái văn minh vật chất là cái ngọn, mà bỏ cái văn minh tinh thần là cái gốc, thì sự văn minh có phần lưu hại nhiều.

Ngày xưa nước Hy lạp nổi tiếng hùng bá một phương Âu, đến sau ham mê vật chất quá, đến nỗi cái quê hương gấm vóc cũ, nhà thi sĩ Homère phải bị nhục dưới quyền người La Mã.

Nếu dân ta biết tránh vật chất mà theo đuổi về tinh thần, đã sẵn có Chánh phủ bảo hộ dìu dắt, thì lo gì không có ngày mở mày mở mặt với đời được. Nếu đại đa số quốc dân cứ hiểu nghĩa hai chữ văn minh như một cách trên kia, thì đừng nên trách gì sự đi sau bước chậm.

Hà Hải

Trích báo Đông Pháp Hanội

Institution

Nguyễn–Ngọc

(Ancien Pensionnat Huỳnh văn Chợ entièrement réorganisé).

Avenue de Marne — Cholon

Nguyên ông Huỳnh-văn Chợ mắc nhiều việc, nên đã sang trường lại cho tôi. Kỳ tựu trường này tôi mở lớp như sau này:

Enseignement primaire: Cours moyen, Cours supérieur

Enseignement primaire supérieure: 1re Année, 2e Année, 3e Année, 4e Année

Giáo-sư toàn là Tú-Tài, Cử-nhơn đã có học bên Pháp và Giáo sư xuất thân trường Hanội.

Bổn trường lại dạy riêng Cours de Français cho những trò nào muốn sang qua Pháp học.

Ai muốn cho con cháu học thì xin gởi thơ trước ngày tựu trường là 1er Aout 1929 đặng bổn trường sắp đặt trước.

Ngày tựu trường là 1er Aout 1929

Gởi thơ để:

Monsieur **Nguyễn-ngọc-Mỹ**

Directeur de l'Institution Nguyễn-Ngọc Ancien pensionnat Huỳnh-văn-Chợ)

Avenue de la Marne — Chợlớn

GIÁ TIỀN TRƯỜNG

Enseignement primaire

	Học trong	Học ngoài
Cours moyen	16$00	6$00
Cours supérieur	18 00	7. 00
1re Année	21.00	9. 00
2e Année	22.00	10.00
3e Année	24 00	12.00
4e Année	26.00	14.00

Cours spécial de français.

Học trong 25$00. Học ngoài 1[illegible]$00

Lời rao

Tôi là **Barthélemy Nguyễn-Ngọc-Cẩn**, Điền-chủ ở Châu thành Bến-tre. *Kính rao cho mọi người rõ rằng tôi không hề cang phạm tới những nợ nần của con tôi là* **Marcel Nguyễn-Ngọc-Lân**. *21 tuổi đã vay và sẽ vay hỏi vì nó không nghe lời dạy bảo, bỏ nhà cha mẹ đi du hí du thực đã hơn một tháng nay.*

Ai muốn mau thành Tiên

Sách Tu Thân là sách rất bổ ích cho gia đình. Đờn bà, con gái nên xem. Ví như mùa độc địa có bịnh truyền nhiễm mà mình có chích thuốc để phòng, ngừa bịnh.

Sách này khảo cứu về cang thường đạo đức. (La vraie morale moderne)

Ai ở y theo đó thì mau thành Tiên.

Có bán luôn Cours Commerce par Correspondance (Dạy thương mãi gởi bài đến nhà) 50 rue Lareynière Cholon.

Bán lẻ tại mấy gare xe điện.

Giá mỗi cuốn .... 0$15

Muốn bán

Một cái xe hiệu CITROEN số C. 5796, ba chỗ ngồi máy móc còn tốt vỏ, ruột mới, sơn lại tốt, đồ phụ tùng đầy đủ. Xin do nơi M. **Trần-văn-Ngộ** *127 Rue Georges Guynemer Saigon.*

GIÁ BÁO

Thần-Chung

Một năm.	12$00
Nửa năm.	7 00
Ba tháng.	4 00

Mandats xin nhờ đề cho M. Nguyễn-văn-Bá Quản-lý báo Thần-Chung.

Muốn học tất mau giỏi để làm việc thì đến:

ECOLE CENTRALE DE COMMERCE

18 — 20 Rue Thomson Saigon

TRƯỜNG DẠY: *Bút-toán, thương mãi, ngân hàng, đánh máy chữ, viết tắt, chữ Pháp, chữ Anh.— Giáo-sư xuất thân các trường cao-đẳng thương-mãi.*

Trường kiếm đủ việc cho học-sanh giỏi.

Thơ và mandat gởi cho: *Monsieur* **Trần Mạnh-Nhân** Directeur de l'Ecole Centrale Commerce.

Bổn trường lãnh làm công việc sổ-sách.

TẠI HÃNG

ĐẠI-ÍCH

29, đường Ông-đốc-Phương.

Cholon

Đèn Cor để sáng 120 bougies thắp bằng dầu săng. Gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, tiền phí tổn về nhân bổn hiệu chịu.

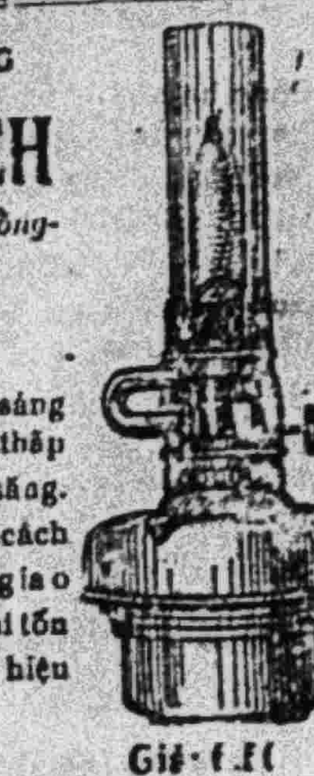

Giá 8$00 Giá [illegible]

MỚI! MỚI! MỚI!!!

Tiệm may « AU CHIC TAILOR HÙNG-VƯƠNG » 14 Sabourain Saigon mới ra đời. Cái cắt (Coupeur) trên 31 năm làm cho mấy « HÃNG TÂY » có danh tiếng trong Nam ngoài Bắc; Cắt rất khéo, may đúng kiểu kim thời, nếu may không đúng, nhăn vai, không vừa bụng quí khách, xin trả tiền lại; tính giá phải chăng, làm rất kỹ lưỡng. Có trữ đủ các thứ laines, Nỉ, Serge Husky Anglé, Tussor Tonkin & Shanghai, để các quí khách lựa lọc, xin đến may thử một lần sẽ biết sự thật..

Các chư quí vị trong lục châu muốn mua các thứ hàng bên Tây và hàng Bắc thì xin giời gót lại tiệm « HÙNG-VƯƠNG BAZAR TONKINOIS » thì sẽ được như ý, Hàng tốt mà giá lại rẻ hơn các tiệm khác. Có bán đủ các thứ: Imperméables « Nouveauté » Hudor đi mưa không ướt. Nón Velours Huckel, Bflechel, Lundberd. So nay Fleury, Bambia, nỉ thiệt tốt đủ màu; Souliers « Luxial ». Đồng hồ đồ kiểng « América » montres & Montres Bracelets 18 Carats et Plaqué Or, Chemises, Cols, Régates, Pochettes. Noeuds soie & fantaisie, vân vân......

Có trữ bán các thứ; Panneaux, Tableaux, Lampes en verre, Boules thép vàng, khay. Cháp trầu sơn xà cừ mới rất ngộ, Hàng Thêu satin màu, gối thêu, khăn trải bàn, vân.vân....

Các bà các cô muốn cho lịch sự thì lại tiệm «HÙNG-VƯƠNG» mà mua các thứ đồ Nữ trang mạ vàng của hiệu « MIE KY » Hanoi, bán đủ Vòng, Xuyến Hột, Trái tim, Vòng, Khánh, Cà rá, Nút manchette, Kim cravate làm, theo kiểu kim thời rồng bốt như vàng thiệt mà giá lại rẻ, bán cũng theo giá ngoài Bắc, các bà các cô khỏi tốn công gởi ra ngoài Bắc mua.

Nói tóm lại thì có đủ các thứ hàng cho quí khách cần dùng, xin Đồng Bang chiếu cố.

Hớt tóc kim thời: Thợ hớt lựa trọn toàn người giỏi, có Cuvette Sanitaire rửa mặt. Douche gội đầu.

Chủ-nhơn kính mời: **Nguyễn-thông-Minh.**

Sữa hiệu con chim **NESTLÉ** là tốt hơn hết trong thế giới

Rất mới! Rất lạ! Rất hay

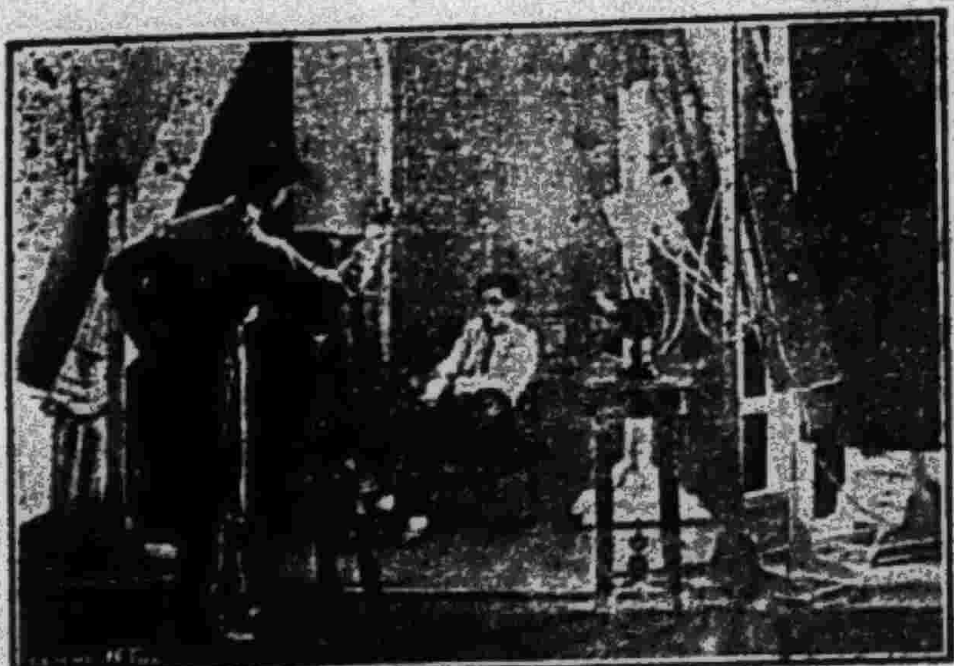

Kính thỉnh quí ông, quí bà nhơn dịp nào rảnh rang chẳng luận ngày giờ, dầu nắng dầu mưa, hoặc chiều hay tối, xin dời gót đến viếng tiệm chụp hình tôi mới tạo lập theo kiểu đời nay. Nào đèn điển, nào pháo bông chụp nhân in dung lẹ hơn nháy mắt.

Tiệm hình tôi mở ra chẳng những tiện cho quí cô quí thầy Saigon mà lại quí ông quí bà lục tỉnh có cơn nào đi ngang Saigon ghé vào tiệm tôi trong giây lát muốn có hình lập tức tôi sẽ làm cho vui lòng.

Ai mà mộ trong điệu chụp hình muốn biết cách in ảnh cùng các kiểu hình đời nay, xin vui lòng dời gót đến ngay tiệm tôi sẽ giúp vui ra lời vấn chỉ cho các đồng bào rõ điệu hình văn minh là sao.

Mới! lạ! mà cũng hay! nếu ai đến viếng một lần trong tiệm tôi thì sẽ thấy ba chữ nói trên kia đúng với sự thật luôn luôn. Còn một điều này ai ai cũng phải để ý là giá ăn rẻ hơn mọi nơi.

Thôi các ông các bà còn đợi, tiệm tôi còn đây, trong ngày giờ nào cũng thấy mặt nhau mà cùng mừng cho nhau rằng có người một giống một giòng làm cho rõ ràng danh tiếng Việt-Nam trong trường in dung buổi này.

Tiệm của tôi mở cửa mỗi ngày: buổi sớm mai đúng 7 giờ tới 11 giờ, buổi chiều 1 giờ tới 9 giờ tối.

Lê-Minh-Mẫn

Ancien élève diplômé des Arts et Métiers.

Electric-Photo

Pose à toute heure

84 Boulevard Bonnard Saigon

Feuilleton—N° 24 Thần-Chung 6 Août 1929

DIỆP-VĂN-KỲ

CHƯA DỨT HƯƠNG THỀ

VII

Đông-dương bị vây

(Tiếp theo)

— Thôi để con đọc nhựt trình cho ba nghe, cô Huê nói rồi thì đọc:

Chánh-phủ Pháp hạ chiến thơ

«Điện tín cho hay rằng chiều « hôm qua chánh-phủ Pháp đã « gởi tối-hậu-thơ cho Đức và « lã kéo binh lui ra khỏi ranh « Đức mấy chục cây số đặng tỏ « rằng mình không muốn khi « đoan trước.

« Song không thấy Đức trả « lời, nên ngày hôm nay, 4 Aout « hai nước đã bắt đầu giao chiến

« Chưa biết ra sao, chớ trận « giặc nầy đây chắc có lẽ sẽ « thành ra dữ dội lắm. Vì chẳng « phải chi một mình Pháp với « Đức đánh nhau, mà hẳy còn « các nước lớn như Anh, như « Nga rồi cũng chẳng bao giờ ở « ngoài cuộc.

— Còn trên Saigon mình có chuyện chi lạ không, ông Ng.-quang-Lưu hỏi? Mà khoan! Đứa nào đó chạy qua bên nhà ông Dụng mời ông và thầy Giáo qua đây.

Ông đồ và thầy giáo lật đật chạy qua, vừa bước vô cửa, thì ông chủ ruộng liền cho hay rằng hiện nay nước Pháp và nước Đức đã giao chiến.

Ông Đồ nói:

Vậy thôi kỳ nầy là một kỳ nữa. Lúc trước trong năm 1870, Phổ Pháp đã đánh nhau một lần rồi. Tôi có đọc bộ sách của ông Vương-Thao.

Cô Huê đương cầm tờ nhựt-trình nghe vậy ngừng lại mà nói:

Đây, bọ cũng nói chuyện đó đây.

— Đâu? Đọc cho ba nghe coi! Cô Huê đọc:

« Mười ức bảy là ba lọi

« Tưởng ai cũng còn nhớ « chuyện Phổ-Pháp chiến tranh trong năm 1870. Lúc đó vì Pháp thua, nên phải bồi thường « binh phí cho Phổ hết 10 ức.

« Bởi vì chuyện củ như vậy, « nên ngày hôm qua lúc 4 giờ « chiều có một anh linh thủy « Đức, tàu đương sửa ở sở Ba-son, nghe điện tín nói rằng có « lẽ hai đàng sẽ đánh nhau « gặp một người lính thủy Pháp « lại nói:

« Ê chuyện nầy 50 ức, chớ « không phải mười nửa đa!

« Thôi để tao trả trước cho « chú mầy một « mới », người « lính thủy Pháp đáp thế, rồi « xốc lại lọi luôn anh Đức mấy « lọi.

« Thế là câu chuyện mười ức « mà lại hóa ra « ba lọi »

Còn chi lạ nửa không con? Ông chủ ruộng nóng nghe nên hỏi tiếp.

— Ba, ba biểu cậu.... ờ, thầy giáo coi rồi đọc cho ba nghe. Nhựt trình nhiều quá, con lộn hết.

— Làm biếng hoài! bà chủ ruộng nói. Thôi, thầy giáo làm ơn đọc giùm cho em một chút.

— Đây, thầy đọc cái gì mà xe kéo đây cho ba tôi nghe nầy.

Thầy giáo Thành cũng phải miễng cưởng mà làm theo:

« Xe kéo và giặc Đức

« Ngày hôm qua, trời nắng « như lửa đốt, mãi đến xế chiều « mà cũng chẳng có một chút gió. « Nhưng trước nhà giây thép, « lúc tan hầu về sau, người vẫn « đông như hội, chen lấn nhau « mà mất, thì cứ nhìn, lên trên « bản chép điện tín Havas.

«Quân Đức kéo đi ngả Belgi-que...Binh ta thắng động vài « cây số.. Đồn Liège cự lại một cách rất mãnh liệt không ngờ...

. , ...

« Người vô ra chẳng ngớt. « Nương ai cũng sắc mặc « dàu dàu ngồi đến cha mẹ « anh em còn ở trong khóm « binh đao, cách Đông dương bốn « năm trăm ngàn dặm, biết hôm « nay có còn đặng bình an chăng.

« Xung quanh tượng đồng « Đông-cung-Cảnh, người đứng « bình phẩm lao nhao:

« Hai ngày nửa, thì tôi sẽ vô « trại linh, chờ tàu đi Pháp.

« Mình ở đây sũng có một cái « phận sự rất nên quan trọng.

« Phải, khỏi sợ chết!

Mà « Đồn Liège chịu đặng « mấy ngày nữa? Có đủ ngày « giờ cho ta kéo binh đến một « trận ấy chăng? » lại là câu « chuyện chánh.

« Người đi kẻ ở, thay phiên « nhau mà làm cho khoảnh đất « trước nhà giây phép cái. xung « quanh nhà thờ đức chúa bà, « mãi đến gần 10 giờ đêm cũng cứ « chen chưn không lọt.

« Boong! boong!...... Hai cái « đồng hồ gõ chung một lượt. « Đúng 10 giờ, nhà giây thép « tắt đèn, phải rán chờ một « đêm nữa, rạng ngày mai mới « có tin tức khác.

« Không đầy giây lát, thì bóng « người đã vắng teo. Từ trước kho « bạc cho đến mút đường Catinat, « chẳng thấy ai thấp thoán. Cho « đến mấy cái nhà hàng lớn cũng « trống trơn, tợ hồ như tất cả mấy « ngàn người Lang sa ở Saigon « đều hẹ nhau về nhà ngồi yên « đặng có để một cái tâm tang « thật lớn.

«Ừ, kêu bằng tang cũng đúng « nghĩa. Vì thắng phụ chưa hay, « chớ hiện ngay giờ nầy, phát « nầy cũng đã có mấy trăm, mấy « ngàn người vì quê hương mà « bỏ mạng.

« Đêm trường canh vắng, đèn « khi tắt đần, hai chú xe kéo « ngồi ở góc đường Tabert-Cati-nat vừa ngáp vừa nói chuyện.

« Ông Đức là ông nào, mà dữ « thiệt! dám đánh nước Đại Pháp

«Tao biết.Đức là mấy ông chủ « hãng bán thuốc nhuộm ở dưới « mé sông gần Cầu ông-lảnh! « Tao kéo hoài, sao lại không biết?

« Ai thắng mầy biết không?

« — Đã buồn, mà mầy lại bồi « chuyện thêm ngủ sụt . . . . « Thôi tao mầy bỏi chơi.

« — Sao?

« — Tao là Đức, mầy là Pháp. « Tao với mầy bắt từ đây chạy « tuốt xuống mé sông.Hễ tao tới « trước là Đức thắng, mầy tới « trước là Pháp.

« — Được!

— «Một, hai, ba, bá!

« Đường trống trơn, hai chú « ngựa người» chạy thả cửa, chạy « một hơi đã thấy tới trước nhà « hàng Rotonde.

« Đức thắng! Đức thắng! Pháp « thua........

« Là đường khoái chí, ngờ « đâu có anh ma tà núp dưới bóng « đèn nhảy ra xộp đầu « chú « Đức » về bót.

« Ai thắng, ai phụ mình cũng « chưa hay.

« Chỉ có chú xe kéo hôm nay, « là đại bại.»

* *

Thầy giáo Thành đọc xong bài nhựt trình, ai cũng tức cười mà tội nghiệp cho anh xe kéo. không biết rồi có tù rục chi không

Ông chủ ruộng nói:

Hèn lâu mới thấy một bài nhựt trình hơi có thú vị... Còn chuyện chi nửa không thầy giáo?

(còn nữa)

Thị-trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 5 Aout 1929......11 f 80

GIÁ LÚA

Ngày 5 Aout 1929	(kể 100 kilos
Vinhlong	7 24
Gocong	7 50
Baixau	7 47
Bãi xàu	7 58
Cambodge, thứ trắng	7 25
Cambodge, thứ đỏ	6 67

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	11, 69
Gạo số 2	11 16
Gạo số 2	10 56

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG

d'Artagnan 6-8 14 h.
Min 9-8
Azay Rideau 16-8

TÀU VÀ NHỰT

Chenonceaux 16-8

Ở BẮC VÔ

Aden 12-8
Chantilly 6-8
G. G. Roume 5-8 12 h.
Bangkok 16-8

Tàu chạy

SANG PHÁP

Aden 15-8
Porthos 6-8 4 h.
Chantilly 10-8
Bangkok 19-8
Chenonceaux 19-8

TRUNG VÀ BẮC

Cap Tourane 7-8 6 h.
G. G. Roume 8-8

TÀU VÀ NHỰT

d'Artagnan 9-8
Min 13-8

SÁCH

« Paris khám lớn Saigon »

của ông Phan-văn-Gia đã xuất bản

Một bộ hai cuốn.
Mỗi cuốn 0p.45.
Muốn mua xin hỏi tại nhà in « Bảo tồn » 23 rue Filippini Saigon. Ở dưới tỉnh muốn mua xin gởi Mandat 1p.10, vì tiền gởi.

Tiện lắm! Tiện lắm!

Một cách gởi thơ theo kim thời.

Khi nào các ngài có đi du lịch ở các miếng lục châu thì các ngài nên nhớ tới mấy nhà Bungalow, nhà Cercle hay là nhà Buôn lớn mà hỏi nơi đó có trữ bán những Carte-postale phong cảnh Saigon và lục tỉnh, mà viết thơ gởi về cho anh em bà con thì tiện hơn và qui vị khỏi mất ngày giờ nhiều và qui vị sẽ giữ được nhiều dấu tích tốt đẹp.

Còn vị ở Saigon thì nên đời gởi thẳng lại nhà hình Nadal ở đường [illegible] số 116 — [illegible]

NOUVEAUTÉS -- CATINAT

1-5, Rue Catinat. — Place du Théâtre — Saigon él. 730

Từ thứ tư 17 Juillet và những ngày sau.

GIÁ ĐẶC BIỆT

AO LÓT

Bằng cellular, cửa tay mousquetaires	2p20
Bằng percale thiệt đẹp, sọc màu và 2 cols	3.50
Bằng Zéphyr trắng đẹp, có sọc màu trước ngực, cửa tay và 2 cols	4.90
Bằng Zéphyr thiệt đẹp, có sọc màu kiểu thiệt đẹp và 2 cols	5.00

Lực nâng bạc bổ

Thứ thuốc « Điển-tinh bổ thận hoàn » của nhà thuốc «Thiên-hòa-Đường» Cholon, là một thuốc trị các chứng vì tạng Thận bạc-nhược mà ra đều hay nhứt, trị mạnh như trở bàn tay. Hễ uống nó thường thường hay là uống trong một tuần thì thấy thần hoàn phát phấn nhược vi cường thật quả sức nâng địch bổ, sự công hiệu rất lạ lùng chẳng có thuốc nào bì kịp. Cách uống có chỉ rõ trong toa.

Mỗi hộp 4 viên giá là 1$00

Pharmacie-Sino-Annamite
THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG

N° 208 Rue des Marins—Cholon

Kẻ làm người chịu

Tác giả *Hồ Biểu-Chánh* ai đã coi tiểu-thuyết của ông như Cay đắng mùi đời, Nhơn-tình ấm-lạnh, v. v..., đều chịu là nhà viết văn hay. Bộ Kẻ làm người chịu là một đầu bộ Vì nghĩa vì tình đăng trong Phụ Nữ Tân Văn, trọn bộ 4 cuốn : 2$00

TẤM LÒNG NGHĨA HIỆP

Là một bộ xã-hội tiểu-thuyết, tả một chàng nghĩa-sĩ nặng lòng vì nước, sa quả rồ mặt mà hết lòng lưu danh trong sử Việt-nam, đáng làm gương cho người đời sau chung, tác-giả là : *Lê-bảo-Quang* trọn bộ 2 cuốn : 0$80.

HẬU TAM QUỐC

Đã ra đời, đặng độc-giả rất hoan nghênh, đang in tiếp, mỗi cuốn : 0$40.

Ở xa, theo giá tiền trên đây mà gởi, khỏi trả tiền cước, không gởi lãnh hóa giao ngân.

Tín-Đức Thư-Xả

37, rue Sabourain —Saigon

IDÉAL PHOTO

74, Boulevard Bonnard Saigon

Bổn tiệm mới có nhiều thợ thiện-nghệ, chuyên môn làm đủ các thứ hình theo kiểu mới, và làm hình rọi ra lớn đủ màu « đen, sépia, sanguine và couleur, cho màu rất tươi và rất tinh thần.

Xin qui vị chiếu cố, bổn tiệm rất đa tạ.

Thơ và mandat xin gởi cho:

Bùi-văn-Bàn — 74 Boulevard Bonnard Saigon

Tiệm chụp hình

Mỹ-Quang

83 rue Georges Guynemer Saigon

Kính cùng chư qui vị xin lưu ý. Bổn hiệu chụp hình đã kỹ, tốt và mau, rất khéo lại tính giá thiệt rẻ.

Trong tiệm có bán đủ đồ; kiếng, giấy, carton, nước thuốc để rửa và đủ các món dùng trong cuộc đồ chụp hình.

Chủ-nhơn kính cáo.

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

TRÀNG HOA TANG
(couronnes)
bằng cườm và bằng sành
Kể giá từ 8p.00
Giá riêng cho các hội Lương hữu và cho các người mua đi bán lại.
Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille.

Lời rao

Tôi có một thằng con trai tên là Lê-văn-Tưởng 17 tuổi ngỗ nghịch không nghe lời cha mẹ răn dạy nó ăn cắp tiền bạc của tôi hoài.

Tôi nhứt định không nhìn nó là con và tôi đã đuổi nó đi rồi xin thân bằng và quyến hữu đừng ai giao tiền bạc cho nó và đừng chứa nó trong nhà.

Như ai giao tiền bạc cho nó cũng là chứa nó trong nhà thì ai xảy có điều chi thì tôi không can dự đến.

Lê-ngọc-Phùng
Mỹ-ngãi — Long xuyên

Lời rao

Con trai tôi tên là Thái-hồng Đức kêu Chính Đức sanh tâm hoang đàng không nghe lời cha mẹ dạy răng, thường ăn cắp tiền bạc mà xài phá. Âu nay tôi có mấy lời theo đây xin thân bằng và quyến hữu đừng ai giao tiền bạc cho nó cũng là cho nó mượn tiền dầu ít nhiều gì cũng vậy.

Như sau có xảy ra điều chi thì tôi không can dự đến.

Cholon, le 9 Juillet 1929.
Thái-hồng-Hưng
373, Rue des Marins Cholon

TAM-THÀNH-DƯỢC

1° Trừ tê—2° Bổ huyết.—3° Giải lao?

1—Trừ tê bại nhức mỏi sưng sốt rất thần hiệu, mỗi hộp 1$20.
2—Điều kinh trừ bạch-đái hạ. Xây xẩm xót ruột rất hay, mỗi hộp 1$00
3—Bổ huyết giải trí não. Làm việc mệt mỏi thường dùng, mỗi hộp 1$00
Cách mua thuốc gởi mandat đề :

Monsieur Trương-Minh-Y
Chủ tiệm Tạo-Nhơn-Đường.
N° 4, rue de la Gare Hoaman

Muốn đến bổn hiệu do ngay bên xe lửa đậu

Anh Khóa,

KẺ CHUYỆN A-PHIỆN.
MỚI LẠI!

Xin ông nào đã hẹn mua, mau lại lấy kẻo hết

Đỗ-như-Liên

91—93, Rue d'Espagne, Saigon

Thán Ái - Tình đã xuất bản

Thần Ái - Tình là bộ tiểu-thuyết rất cảm động của ông Tagore dịch ra quốc ngữ nay đã xuất bản xong. Xin có mấy lời giới thiệu cùng chư độc giả. Có trữ bán tại nhà in Bảo-Tồn Saigon.

Muốn bán gấp

Muốn bán một cái tiệm Café Restaurant *tại Cholon đường Avenue Jaccareo N° 19.* Tiệm thường đẹp thiệt đáng kim-thời các món đồ đều còn mới tinh hảo. Ai muốn mua hết hoặc là muốn cần phố không xin lại *đường Sabourain số nhà 31 ở Saigon* mà thương nghị.

Kính cáo,
Nguyễn-văn-Dần

Xin lưu ý

Nguyễn-văn-Dương

Cựu Kinh lý sở khám đạt Kinh-lý ngoại ngạch

Lãnh đo đất phân ranh, chia đất, vân vân . . . Rue-gia Ville

Tiệm ngọc cũa hãng ông J. GIUNTOLI ở đường Catinat « ĐỘT-XOÀN » mới lại nhiều lắm. đủ thứ nước, đủ hạng, giá thiệt rẻ.

Xin mời qui-ông, qui-bà đến xem.

Huỳnh-văn-Thông [illegible]

Phòng văn Biện sự

A. Nguyễn-v-Thinh

Agent d'Affaires
N. 26 rue de la Poterie Cantho
Không văn lo giúp việc kiện thưa.

Salon de Thé

Nguyễn-cư-An

27 Rue Sabourain Saigon

Nguyên tôi mới sang mới tiệm bán bánh tây, các thứ đồ giải lao. Mỗi bàn bàn mới có bán đủ điểm tâm cho qui ông qui thầy đặng trưa có bán nhiều món ăn khác nữa.

Cái xin qui ông qui thầy giúp đường thương mãi thì cũng thạnh hành thì tôi rất thâm cảm.

P. S. — Tiệm lãnh các tiệc ra [illegible]

Chủ-nhơn kính cáo

Aux ciseaux d'argent TÂN-TÂN

TAILLEUR TONKINOIS

Chapellerie — Cordonnerie — Valiserie — Malles.

N° 148 Rue d'Espagne. — Saigon

Tiệm may lớn nhứt đã được đồng-bào chiếu cố.

Mới lại laines và serges kiểu modernes. Có sẵn các thứ áo lạnh đàn ông và đàn bà để dùng đi Dalat thiệt êm.

Đóng giày tây, giày đàn bà, làm valises gia tây, nón tiệp đủ kiểu.

Tiệm ở gần giầy phố phòng-ngủ Namky, Ở xa muốn lấy échantillons bổn. tiệm xin sẵn lòng gởi.

Directeur: Trần-văn-Dần

Thiên hạ đồn

Tiệm thợ bạc Lâm-văn-[illegible] đường Paul Bert số nhà mới ngang bồng Cholon mới). Bán nào là vàm chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nhẫn, vòng đôi, kiềng [illegible] bông nơ đột, đồng hồ tây, chế đủ kiểu lộng lạc tinh xảo nhứt, theo lối kiểu mới.

Chủ nhà, và người bán đều [illegible]. Ai có đến thì [illegible]

Thuận-Thái-Lai

Bổn hiệu có trữ bán đủ các thứ ngọc-thạch, như là Phi-thuý ngọc-khí, [illegible] ngọc-thạch, kiếng linh-ngọc-thạch, và đủ các thứ kiếng kiến con mắt, cận thị, viễn thị, lão niên, toàn là kiếng nước Mỹ đem qua, và thí nghiệm con mắt rất hạp vệ sanh, cũng có đủ thứ kiếng kim-thời rất đẹp giá rẻ.

Vậy xin mời qui ông, qui bà thừa giờ xin dời gót ngọc đến xem hoặc mua; không mua, Bổn-hiệu cũng hết lòng nghinh-tiếp.

Thuận-thái-Lai
Rue des Marins N° 353 Cholon
Bổn chủ-nhơn cẩn-khải

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản [illegible]

[illegible]

Feuilleton.—N° 24 Thần-Chung 6 Août 1929

PHỤ LỜI NON NƯỚC

Dịch-giả : Nguyễn-văn-Qui

(Giữ bản quyền)

(Tiếp theo)

XXVI

Sớm mai Trời vừa rựng sáng Phan Sinh tom góp quần áo để vô rương nhỏ, rồi chàng gói số tiền của chàng thiếu Mạnh lão về tiền mướn phòng, để trên bàn. Sắp đặt xong xui rồi, chàng mới đi kêu anh làm vườn, cậy chở rương lên lưng ngựa đem tuốt vô trong thành.

Còn Phan sinh, mặt đồ theo cuộc hành trình, vấn guết (guêtres) quần bố, rồi tay cầm ba ton ra khỏi phòng.

Chàng nói :

— Thôi giả từ chỗ ngụ là nơi thanh nhàn, là nơi phước hạnh, giã từ cho đến ngày mà ta trở về thôi thử coi ta ráng sức, ta can đảm nhưng lại có đáng giá cho chăng ?

Chàng nói rồi ra ngoài vườn. Lúc bấy giờ mặt trời đã lố mọc.

Cảnh Trời ở phía đông đã trong mà màu lại xanh xanh : mấy vùng mây con, chỗ thì hường, chỗ thì vàng đậm, phấp phới bay nơi chơn Trời, còn vùng Trời phía ấy còn tối, thấy ít vì sao còn lưu lại đó nhưng xem không chói lắm.

Rồi xem mấy cây đoạn mộc thì màu da hơi đỏ đỏ.

Rồi phía đông xem chừng như có lửa dậy, rồi phân nửa Trời đã trở nên đỏ hường.

Người ta lại cũng thấy mây vàng ở đâu đâu tủa ra bay có hàng trên Trời xanh.

Còn mấy cội đây, tùy theo ở nhằm chỗ ngay mặt trời hay là xéo qua một bên, thấy cây thì đen, cây thì xanh, cây lại hường.

Trên mặt mấy ngọn cỏ sương còn lóng lánh chiếu như thủy xoàn, lúc thì trắng, khi thì xanh vàng, tím tựa hồ như lá xoàn đổi ra cẩm thạch, cẩm thạch hóa hột sa long.

Lúc bấy giờ chỉ nghe mấy con ong nút nhụy bông rồi vo vo mà thôi.

Trong giờ nầy đây mình xem dường như có vật chi nó làm cho máu trong mạch trở nên tươi tốt, làm cho phần hồn, và xác thịt chắt thêm sức lực.

Cho nên Phan Sinh không còn thấy cái cảnh đời đau đớn như hôm qua nữa.

Chàng nghe trong mình đầy đủ sức mạnh, lại trí thêm phấn chấn, tựa hồ kẻ đi thuyền bị sóng dập gió dồi thấy bờ xanh nên liệu còn đủ sức gay chèo tấp vô đó. Trong lòng tuy là cảm giác nhưng lại không có buồn về nỗi chi hết. Chàng bước dấn vào cuộc hành trình mệt nhọc, nhưng cái mục đích của chàng sẽ dắt chàng vào một nơi đầy những sự khoái-lạc, cho nên chàng chắc đủ sức mà đi cho mau mau.

Chàng không còn ngã lòng rằng chi vì sự không tinh chắc, không nhứt định, vả lại cái hại bởi nó ngăng cản đàng đi của mình, Cái sự đau đớn mà có thể đánh đổ một cái phần hồn cứng cỏi là sự đau đớn mà người ta không có thể nói ra để cho thỏa dạ, chớ như Phan Sinh hôm nay đã đủ sức, đã chắc lấy mình, thì còn sự đau đớn nào làm cho chàng lụy tới thất vọng đặng.

Mình luận như vậy là về phần hồn, còn về phần xác mình cũng phải kiếm coi sự phấn chấn của Phan Sinh do về đâu, khi chàng nghe mấy lời vàng ngọc của Mạnh-dinh-Lang rồi thì xem như đêm tối có đuốc dẫn đàng, biển rộng có thuyền lấp lố, nên chàng nghĩ cái ngày giờ của chàng khóc chàng để làm chuyện khác lợi hơn. Bởi vậy, chàng kiếm đồ ăn, ăn no rồi ngủ một giấc cực kỳ mê muội, vả lại mình cũng nên thêm rằng sớm mơi không khí mát mẻ và mặt trời mới mọc.

Tuy vậy chớ gan dạ cũng héo don và nghi cho từ đây mình không còn thấy cảnh vườn mà cũng không đi đặng trong đàng đoạn mộc.

Chàng giã từ hết cảnh vật nơi đây. Mỗi cội cây, mỗi cành hoa cũng là bạn thiết của chàng. Chẳng khác tên chàng và tên Mạnh dinh Lang trên một cây đoạn mộc, chàng bẻ một nhánh bông lài và một nhánh hoa «rạng đông», rồi làm một bó hoa cho Mạnh dinh Lang và để xuống cỏ. Xong rồi chàng giã từ hôm mấy tiếng từ quả tim xông ra, tiếng ấy nó cảm động vô cùng, cảm động cho đến lúc tràn ra có rức theo một vài vật của phần hồn chàng.

Chàng đứng nhìn cửa sổ Mạnh dinh Lang. Nàng cũng vì bị nhiều điều cảm giác quá nên mệt ngất mà ngủ mòm, kiến cửa sổ của nàng chiếu sáng dưới ánh mặt trời. Chàng nói một tiếng «giã từ» nữa và đứng chờ một chút vì tưởng cửa sổ sẽ mở.

Nhưng không, cửa sổ cứ đóng hoài làm thiếp với chàng không ngó nhau đặng ; mấy lời từ biệt nhau hôm qua đã đủ rồi, tốt hơn là để cho nó làm cảm giác chói trong lòng. Chàng lại nói một tiếng «từ giã» nữa và lau giọt lụy rưng rưng nơi tròng. Chàng bước đi rất mau, đến nhìn khuất dạng cảnh nhà cô Mạnh chàng mới dừng lại, rồi một nói lần lại nói : «biệt em» rồi bỏ đi đi rất mau. Tấm lòng của chàng héo don nhưng nhờ đi mau, nhờ cảnh đẹp, nhờ Trời xanh, mà cũng nhờ hi vọng hơn hết nó an ủi chàng.

Lâu lâu chàng lại hửi Mùi hoa của chàng đem theo tựa hồ như hết hơi thở của người thương của chàng.

(còn nữa)

PHÁP-HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco-Chinoise

— Hãng bạc công nghệ và Thương Mãi.

Tư bổn đóng đã hết . . . . 50. 000. 000. quan

Vốn của Banque Industrielle de Chine . . . 50 000. 000 quan

Số tiền dự trữ . . . . 22. 319. 000. quan

Ông Griolet, chánh chủ bàn tri-sự của hãng bạc Paris và Hòa-lang. Ông quản-đốc của chánh-phủ Pháp : De Celles Tổng quản-lý : ông Carrère.

Đặt các chi cuộc ở Paris, — Lyon — Marseille — Bắc-kinh — Thượng-hải — Thiên-Tân — Hương-cảng.

CÁC SỞ ĐẠI LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP. — Hải-phòng — Hanoi — Namvian — Vịnh — Đà nẵng — Qui-nhơn — LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh-Hóa.

Làm đủ các công việc thuộc về Ngân-Hàng.

Gởi tiền theo kiểu «thâu xuất tư tiền Compte-courant» mỗi năm lời 3 phân Gởi bạc Đông-pháp. Gởi theo tiền Langsa lời 2 phân rưỡi.

Gởi tiền theo tiền cần kiệm, xin do hãng bạc sẽ định tiền lời riêng.

Gởi tiền về lấy ra phải có kỳ khắc, xin hỏi hãng bạc thì biết.

Chịu lãnh đòi tiền về chuyện giấy tờ buôn bán lại có nhận lãnh bán «traite» giấy mua mandat giấy thép gởi tiền các nơi đô thị khác, vân vân.

Hãng bạc Pháp-Hoa lại có cho mướn tủ sắc thứ thiệt tốt, thiệt chắn-chắn.

THE SINGAPORE STORE

« Succursale » N° 158 Rue Catinat Saigon

Branche Store : 15 Rue Vannier

Chappellerie — Chaussures — Cravates, etc . . Expédition contre remboursement à l'intérieur.

DONNET - SIX

Xe-Hơi 6 Máy nầy ít hao hơn hết

Có sức mạnh, nhẹ nhàn,

Lên dốc chắc ý.

Thắng lẹ, nhíp tốt,

Kiểu lịch sự và rộng rãi.

Đi 100 km hao 11 lích dầu.

Là thứ xe kim thời

Có bán tại :

Hãng JEAN COMTE

34 BOULEVARD NORODOM — SAIGON

Ai muốn dùng vải đã tốt mà lại lâu rách thì nên đến.

Hiệu : VẠN - HOA

CHOLON

UỜNG GOÔNG, 38

— Gần nhà máy của Thành-Sanh, ở cầu Ba-miệng. đi phía tay mặt —

Giây thép nói số: 102

Thì sẽ đặng vừa lòng. Vì bổn-hiệu lập ra đã gần ba mươi năm nay, buôn bán khắp trong Lục tỉnh, ai cũng biết *vải* Vạn-hòa *đã đẹp mà lại chắc*, nhưng phải coi chừng kẻo lầm đồ giả mạo.

Coi chừng mấy cái nhản :

1 — 2 con cá kim ngư hai màu 4 — Vạn hoa con gà trắng

2 — 3 con cá kim ngư ba màu 5 — Vạn xuân long xe lửa

3 — 1 con cá kim ngư xanh 6 — Vạn hòa phi thoàn

VẠN-HÒA *CHỦ-NHƠN*

Kính đốn

Gầy-yếu trở nên Tráng-kiện

Bởi nhờ uống HUYẾT-TRUNG-BỬU, Hiệu con bươm bướm của Đại-Quang dược phòng 46 Boulevard Tổng-đốc-Phương Cholon và 47, Phố hàng Đường Hanoi.

Lo lắng quá độ sắc mặt xanh như tàu lá, chân tay bải hoải, không muốn cựa cậy.

Dâm dục quá độ sinh ra tối tăm mặt mũi, đau lưng, mỏi gối, lỗ tai ù ù như tiếng gió thổi, trống ngực đánh luôn, hai mắt hoa như đom đóm.

Đàn bà ít sữa hay sữa không tốt, uống thuốc nầy vào, thì cho con bú, đứa con sẽ khoẻ mạnh hơn xưa. đường kinh không đúng, khi sớm khi trễ, hay tới kinh kỳ thì thấy lầm nhầm đau bụng, hoặc ·hiếu quá không dứt. Uống thuốc nầy vào hiệu nghiệm như thần.

Mỗi lọ nhớn giá là 2$00 — Mỗi lọ nhỏ giá là ...1$20

KIẾN CON - MẮT

Chế kiến theo khoa Quang-học, có máy Điện-khí coi con-mắt. Bán giồng kiến Mỹ-Quốc.

ĐỦ THỨ, ĐỦ MÀU.

MY-KHOUAN

231 RUE DES MARINS

(Ngang xe Điện giữa — CHOLON)

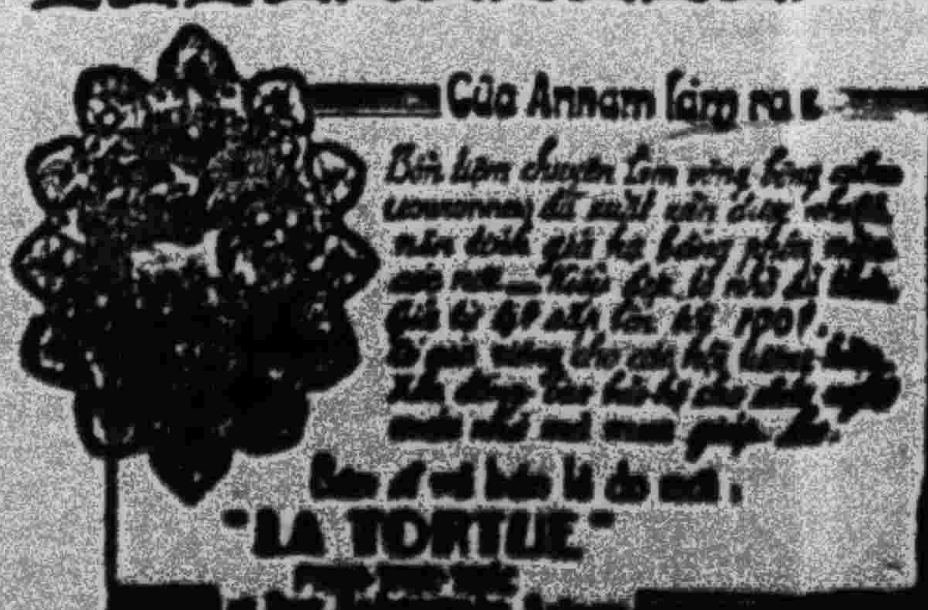

LA·RIZERIE MODERNE

159-161. Boulevard de la Somme, Saigon

Bán góp

Đã cất trên 70 cái rồi lớn và nhỏ: điều đặng vừa lòng qui khách.

Làm Đại - Lý độc quyền bán máy xay lúa và máy (moteurs Diésel) bên Đức - Quốc hiệu Otto Dentz và Koerber et Naumann.

Máy moto-pompe lấy nước vô ruộng : lớn và nhỏ—chạy bằng dầu cặng rất dễ giảng, ít hao dầu mỡ.

Máy đứng và nằm khỏi đốt đèn chạy nguội — Máy hơi (machine à vapeur), lò lửa (chandière.)

Máy có sẵng tại hãng luôn luôn.

Trước khi qui ông muốn cất nhà máy xin gởi thơ mà hỏi thăm thì bổn hãng rất vui lòng mà đáp tùy theo ý kiến của qui ông.

NHA IN BAO - TON

Máy mới, chữ mới.

Hoặc ai muốn in thơ, tuồng, truyện sách cùng là bất kỳ món chi thuộc về nghề in, thì xin gởi cho. Bảo-tồn là đặng vừa ý.

In mau và khéo lại thêm giá vừa phải

Nhà in Bảo-Tồn, 23 Rue Filippini Saigon

TRƯỜNG

Nguyễn-văn-Mùi

10 Rue Martin des Pallière 10

Ngan ga Dakao Saigon.

Dạy các khoa đây rất chuyên môn và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rõ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa :

Bút toán Thương mãi Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiếm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn, luật sự nhà nước, ngân hàng, vân vân.

Viết thơ từ đơn trạng theo nhà buôn và các cách làm những toa phiếu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân hàng (Documents commerciaux) Hai khoa nầy dạy giùm

Có điều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trạng bằng máy viết nhà in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur làm mau cho kỳ.

Lãnh làm sổ sách nhà buôn trắng theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau.

Thương-Mãi Học-Đường

2,4,6, Rue d'Ayot — Saigon

Dạy viết tắc, đánh máy chữ bút toán, chữ Pháp, chữ Anglais và các thứ chữ khác.

Các lớp học có giáo sư có bằng cấp dạy mỗi ngày từ 3 giờ rưỡi tới 11 giờ và từ 15 giờ tới 19 giờ rưỡi.

TIỀN HỌC PHÍ PHẢI TRẢ TRƯỚC MỖI THÁNG.

Học đường lại có nhận làm các công việc thuộc về bút toán và đánh máy.

Bijouterie Tonkinoise

Ngọc—Lan

Có thợ làm vòng, xuyến, chuỗi hột, hoa tai, thiệt khéo.

Cordonnerie HỢP - THÀNH

Đóng giầy tây, và giầy đờn bà đủ các màu da, theo kiểu kim-thời, thiệt đẹp, và chắc chắn.

Có may ballons d'association đá thiệt bền. Và có làm ấm đựng nước trà bằng da và bằng máy thiệt tốt.

Xin qui ông, qui bà chiếu cố cho, bổn hiệu rất cám ơn vô cùng.

Nay kính mời.

Phạm-văn-Tâm, Propriétaire

Bd Albert 1er N° — 117-119

Dakao — Saigon.

Cochinchine-Garage

N° 1 rue de Verdun Saigon,

Téléphone N° 769

Có Thợ thiện nghệ sửa đủ các thứ máy xe hơi.

Có thợ đèn làm dynamo, bình accus và magnéto.

Có thợ đóng thùng xe đủ kiểu, làm vè, thợ may mui, nệm.

Có thợ điện lãnh điện đủ các thứ máy theo kiểu mướn.

Lãnh dạy thi chauffeur cho tới có giấy thi, giá rẻ và mau thành nghề. Công việc làm cẩn thận và mau mắn.

Chủ-nhơn kính bạch.